

ALMANACK

1963

SUNDSVALLS MJÖLKCENTRAL

Du måste veta

att Sundsvalls Mjölkcenral förutom sin mejerirörelse har en handelsavdelning, som tillhandahåller praktiskt taget samtliga landsbygdena förnödenhetsvaror,

att denna avdelning ger Dig den bästa tänkbara service och med hänsyn till återbäring och hemtransport utan tvekan är Din bästa ekonomiska inköpskälla,

att Du av Din egen förening får förståelse och hjälp vid betalningssvårigheter på ett annatsätt än av andra företag.

Men Du måste förstå

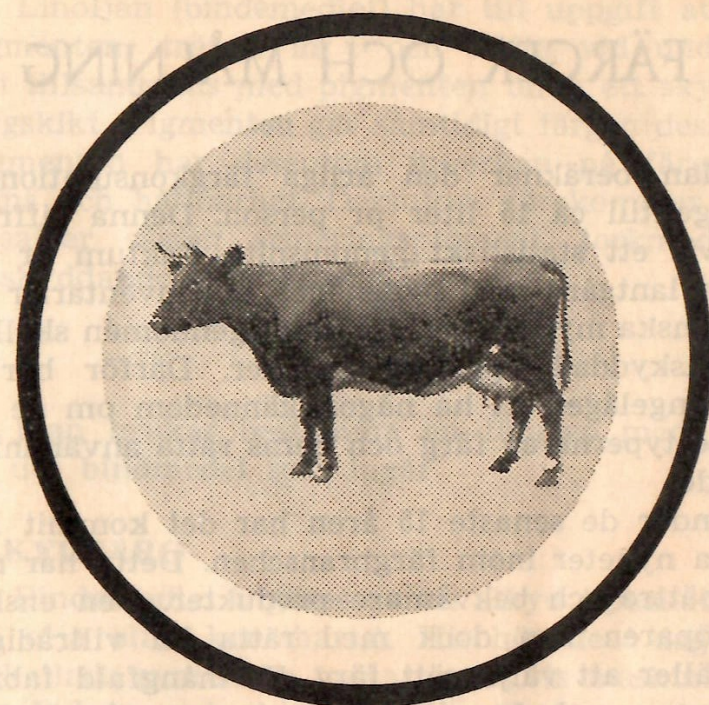
att föreningen ej kan stå till tjänst med obegränsade krediter,

att ränta måste utgå, om betalning ej sker på förfallodagen och

att Ditt insatskapital är en del av föreningens rörelsekapital, som icke kan disponeras för Din betalning av varuskulder.

Och Du måste komma ihåg

att det går lika bra att handla hos Din förening, om Du ej är mjölkleverantör eller mjölklikviden ej räcker till full betalning. Du behöver endast göra överenskomna kontanta inbetalningar.

NÖTFOR

FODERBLANDNINGAR

- **KALVFODER**
- **KALVFODERKONCENTRAT**
- **KOFODER**
- **OLJEKRAFTFODERBLANDNING**
- **RIKSMINERAL**

för enklare och säkrare utfodring

FÄRGER OCH MÅLNING

Man beräknar den årliga färgkonsumtionen i Sverige till ca 15 liter pr person. Denna siffra är givetvis ett statistiskt genomsnitt. Faktum är dock att en lantgård med byggnader och inventarier kräver ganska mycket färg, för att egendomen skall vara välskyddad och även vacker. Därför bör det vara angeläget att ha någon kännedom om de viktigaste typerna av färg och deras rätta användningsområde.

Under de senaste 15 åren har det kommit fram många nyheter inom färgbranschen. Detta har medfört bättre och bekvämare produkter. Den enskilde färgköparen kan dock med rätta bli villrådlig då det gäller att välja rätt färg. En mångfald fabrikat annonseras och framhålles såsom varande de bästa och ibland händer det att fabrikanternas åsikter går isär angående samma färgtyps förmåga att motsvara de krav som ställs.

Här skall i korthet begreppen sökas redas ut och några anvisningar ges för var de olika färgtyperna bör användas.

Hur är en färg uppbyggd?

Populärt uttryckt består en färdig färg av:
bindmedel + pigment + lösningsmedel

Överfört till ex.vis en vit linoljefärg av typ **Interlin**:
kokt linolja + titandioxid + lacknafta
standolja + zinkvitt

Linoljan (bindemedlet) har till uppgift att binda pigmenten, tränga in i och häfta vid underlaget och tillsammans med pigmenten bilda ett skyddande färgskikt. Pigmenten ger samtidigt färgen dess **kulör**. Pigmenten har dessutom inverkan på färgfilmens glans och hållbarhet. Dessutom förekommer en del tillsatser såsom armeringspigment, torkmedel och rötskyddande produkter.

Olika färgtyper

Man brukar bestämma en färgtyp med ledning av det **bindmedel** som ingår.

ALKYDFÄRG

Bindemedlet utgöres av en alkyd (specialbehandlad olja eller konstharts). Hit hör de i dagligt tal så kallade syntetiska lackerna, ex.vis maskinlackfärgen **Indulac** och den populära tixotropa, droppfria, geléackfärgen **Fabi-Tix** för inomhusbruk. **Grundfärgerna** (se nedan) är i regel alkydbaserade.

Egenskaper: snabb tork, god utflytning, hög glans, god beständighet mot väder och vind, smutsavvisande hård yta.

Användningsområden: de flesta föremål av järn och stål såsom maskiner, redskap, balkar, järnrör, men även på snickerier inom- och utomhus (köksinredning, trädgårdsmöbler).

OLJEFÄRG

Kokt linolja, samt i de bättre kvaliteterna även standolja, utgör bindemedlet. Oljefärgen är välkänd

och fortfarande oöverträffad för målning på trä utomhus, då man önskar en blank yta. En modern linoljefärg, ex.vis **Interlin**, har följande framträdande egenskaper: lättstruken, rinn- och droppfri, god fyllkraft, god täckförmåga, ger ett smidigt "elastiskt" färgskikt som följer träets rörelser, mögel- och rötskydd. Tillsatsen av standolja ger god utflytning och en lackfärgsliknande, blank yta.

Linoljefärgen har, gentemot andra typer, relativt långsam tork, vilket gör den mindre lämpad för inomhusmålning och på föremål, som man snabbt vill taga i bruk.

Användningsområde: trä utomhus såsom träfasader, vindskivor, knutbräden, fönsterbågar.

PLASTFÄRG

(S. k. latexfärg, plastdispersionsfärg)

Beteckningen "plastfärg" brukar i dagligt tal ofta innefatta alla typer inom gruppen, som spädes med vatten. Detta är dock vanskligt eftersom "plastfärger" kan vara av helt skilda karaktärer och fordrar behandling därefter.

Den mest användbara är **PVA-färgen** (ex.vis **MATT-SNITS**) där bindemedlet utgöres av polyvinylacetat.

Egenskaper: lättarbetad, lämpar sig utmärkt för målning med rulle, inga skarvar vid bättringar, spädes med vatten, luktfri. Färgen kan "andas", vilket innebär att ev. fukt i grunden kan tränga ut utan att skada färgskiktet. Det finns olika glansvärden på en PVA-färg; matt (**Matt-Snits**), äggskalessmatt (**Snits**), blank (**Blank-Snits**).

Observera att vissa PVA-kvaliteter ej är lämpade för utomhusmålning.

Användningsområden: så gott som alla underlag (dock ej direkt på stål där först en rostskyddande grundfärg (**Krom-Danbolin**) anbringas), och i de flesta lokaler. Ex.vis ladugårdar, mjölktrum, garage, verkstäder, källare och även i bostadsrum.

I motsats till andra färgtyper har PVA-färgerna begränsad lagringstid samt bör förvaras frostfritt.

Vinylplastfärg har visat mycket goda egenskaper vid utomhusmålning på betong, puts, eternit och liknande svåra underlag, där en olje- eller PVA-färg ger mindre goda resultat. Främst kan noteras att vinylplastfärgen (ex.vis **INTERWALL**) har mycket god vidhäftningsförmåga.

ASFALTFÄRG

Inom lantbruket användes **asfaltlacken** (**Fabisol**) numera för målning till "stänkhöjd" på väggar i ladugården, kättar och liknande ytor, som utsättes för hård nedsmutsning. Tidigare har asfaltlacken även kommit till användning som silolack vid målning av ensilagesilor. Erfarenheten visar dock att en annan prisriktig produkt **Interpinol 9550** bättre klarar ensilagets påfrestningar. **INTERPINOL** är baserad på asfalt/bitumen och ger en tät, elastisk beläggning, som är okänslig för fukt och väta. Med **INTERPINOL** får man dessutom lätt upp ett tjockt färgskikt, vilket är att eftersträva i detta fall.

Gemensamt för asfaltbaserade färger är att de ganska snabbt brytes ned av direkt solljus.

CELLULOSAFÄRG

är numera ganska sällsynt. Främst beroende på att produkterna är mycket eldfarliga samt att färgskikten blir för tunna. Utomhusbeständigheten kan ej heller mäta sig med alkyd- eller oljefärg.

TVA-KOMPONENTFÄRG

En grupp bindemedel, såsom EPOXI och POLYURETAN, ger synnerligen goda egenskaper i de s. k. två-komponentfärgerna. Hit hör bl. a. INTERTAR (för nya ensilagesilor) som är baserad på en kombination av epoxi och bitumen, samt polyuretanfärgen INTERLUX 708. Färgen levereras i två delar, vanligen benämnda basfärg och härdare. Var för sig är de obegränsat lagringsstabila. Vid användningen tillreder man enligt anvisning så stor färgmängd som för tillfället behövs. Förbrukning måste sedan ske inom 6-8 timmar.

Dessa färger torkar ej genom luftens inverkan, utan genom en kemisk process, som igångsättes genom blandning av basfärgen med härdaren.

Polyuretanfärgen har många fördelar: överlägsen motståndskraft mot syror, kemikalier, oljor, värme. Utmärkt vidhäftningsförmåga på de mest skiftande underlag; såsom trä, masonit, plywood, järn, plåt, zink, aluminium, plast, porslin, emaljerade ytor betong etc.

Literpriset på ovannämnda produkt är förhållandevis högt. I beaktande av det långtidsskydd en sådan målning ger, är dock uppfattningen den att denna typ kommer att vinna en stor marknad i fortsättningen på alkydfärgernas bekostnad.

GRUNDFÄRGER

Under rubriken "alkydfärg" nämndes grundfärg. Detta är en viktig produkt, tyvärr ofta förbisedd.

Vid all målning på stål och nya snickerier och liknande, bör man först använda en särskild grundfärg. Det blir både bättre och billigare än att stryka täckfärg direkt på underlaget.

Vid målning på nytt trä utomhus med INTERLIN, spädes färgen med kokt linolja eller lacknafta vid första strykningen. I detta fall användes således ingen speciell grundfärg.

Grundfärgens uppgifter är att fästa bra vid underlaget, tränga in och fylla ut porer och ojämnheter i ytan samt ge ett bra fäste för efterföljande täckfärg. Vid målning på stål och järn tillkommer att grundfärgen skall **skydda mot rost**. Genom att ge avkall på fordringar om glans och kulör kan man framställa målningsprodukter med ovannämnda egenskaper. Exempel på grundfärger: KROM-DANBOLINE (för rostskydd), LAGOGRUND (övrigt),

Det är en missuppfattning att rostskydd erhålles genom att stryka en täckfärg direkt på stål, antingen man använder olje- eller alkydfärg. Likaså måste man acceptera nödvändigheten av en ordentlig förbehandling. Valshud, rost, gammal löst sittande färg och smuts måste bort från ytan innan man börjar måla.

Rostskydd av maskiner och stålkonstruktioner är ett problem som förtjänar stor uppmärksamhet. Den som önskar mera information i ämnet ber vi få hänvisa till broschyren "KROM-DANBOLINE" som tillhandahålles av Lantmannaavdelningen SMC.

Lönar det sig att måla själv?

De moderna färgerna är så väl komponerade att varje händig person med lätthet själv kan utföra underhållsmålning. Håller man därtill i minnet att av en total målningskostnad på, låt oss säga, 1000 kronor utgör **färgkostnaden** endast ca 250 kronor eller 25 %, så inser var och en att det är ganska bra betald arbetstid att måla själv.

Hur skall färg köpas?

Skall man köpa färg per liter eller per kilo? Eftersom det alltid är **volymen**, man målar med, inte vikten, är ju svaret givet. Därav följer att det vid prisjämförelse mellan olika fabrikat är absolut nödvändigt att ha tillgång till resp. **literpriser**. Är dessa inte redan angivna, räknar man lätt ut dem genom att multiplicera vikten av 1 liter av färgen (spec. vikten) med dess kilopris. Enklast och riktigast är att köpa färg per liter.

Men inte ens literpriset ger ett exakt besked om färgkostnaden, om man inte samtidigt tar hänsyn till färgens sträckförmåga, d. v. s. det antal kvadratmeter som kan målas med 1 liter färg till viss skiktjocklek. Sträckförmågan kan variera från fabrikat till fabrikat allt efter halten av flyktiga beståndsdelar. Jämför som exempel två färger. Den ena innehåller 10 % lösningsmedel och den andra 50 %. Om 1 liter av den första räcker till 18 kvadratmeter, räcker 1 liter av den andra inte längre än till 10 i båda fallen med samma skiktjocklek. En fullt tillförlitlig måttstock på färgpriset får man

därför först, sedan man beräknat färgkostnaden per målad kvadratmeter efter det färgen torkat.

Man bör inte förväxla sträckförmåga och täckförmåga. Det första begreppet avser det antal kvadratmeter, en färg kan strykas ut till vid en viss bestämd filmtjocklek, det senare färgens täckande (döljande) förmåga.

Måla med färger från

SUNDSVALLS MJÖLKCENTRAL LANTMANNAAVDELNINGEN

rätt kvalitet till rätt pris

International

ett världsföretag

i färg

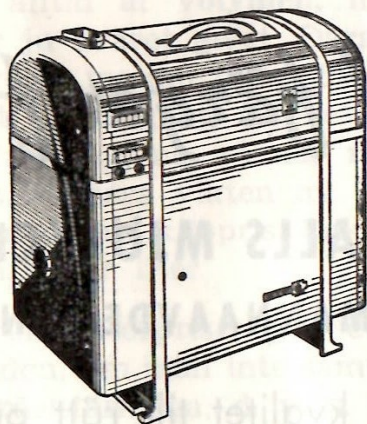
— ger färgservice för lantbruket —

Nyhet
KRON

**helautomatiska
cylindermaskin**

KRON cylindertvättmaskin MC-65 blötlägger, tvättar, sköljer och centrifugerar utan att tvätten behöver vidröras. Alla delar som kommer i beröring med vatten är av rostfritt stål. Kapacitet 5—6 kg.

Kontakta:

Maskinavdelningen

ALMANACK

FÖR ÅRET EFTER FRÄLSARENS KRISTI FÖDELSE

1963

TILL LULEÅ HORISONT

vid 65 grad. 35 min. polhöjd och 28 tidsmin. 37 tidssek.

öster om Sveriges tidsmeridian

MED UTESLUTANDE PRIVILEGIUM UTGIVEN AV

KUNGL. VETENSKAPSAKADEMIEN

Almqvist & Wiksells Boktryckeri AB

UPPSALA

KONUNGAHUSET

OSCAR FREDRIK WILHELM OLAF GUSTAF VI ADOLF, Sveriges Konung. Född d. 11 nov. 1882. Uppsteg på tronen d. 29 okt. 1950. Förmäld 1:o d. 15 juni 1905 med *Margaret Victoria Augusta Charlotte Norah*, Prinsessa av Storbritannien och Irland, född d. 15 jan. 1882, död d. 1 maj 1920. 2:o d. 3 nov. 1923 med

LOUISE ALEXANDRA MARIE IRÈNE, Sveriges Drottning. Född d. 13 juli 1889.

Barn i första äktenskapet:

Framlidne Arvfursten *Gustaf Adolf Oscar Fredrik Arthur Edmund*, Hertig av Västerbotten, född d. 22 april 1906, död d. 26 jan. 1947. Förmäld d. 20 okt. 1932 med

SIBYLLA CALMA MARIE ALICE BATHILDIS FEODORA, Sveriges Prinsessa, Hertiginna av Västerbotten, född d. 18 jan. 1908.

Son:

CARL GUSTAF FOLKE HUBERTUS, Sveriges Kronprins, Hertig av Jämtland, född d. 30 april 1946.

Döttrar:

MARGARETHA DÉsirÉE VICTORIA, Sveriges Prinsessa, född d. 31 okt. 1934.

BIRGITTA INGEBORG ALICE, Sveriges Prinsessa, född d. 19 jan. 1937. Förmäld d. 25 maj 1961 (borgerlig vigsel) och d. 30 maj 1961 (kyrklig vigsel) med JOHANN GEORG, Prins av Hohenzollern.

DÉsirÉE ELISABETH SIBYLLA, Sveriges Prinsessa, född d. 2 juni 1938.

CHRISTINA LOUISE HELENA, Sveriges Prinsessa, född d. 3 aug. 1943.

BERTIL GUSTAF OSCAR CARL EUGEN, Sveriges Arvfurste, Hertig av Halland, född d. 28 febr. 1912.

INGRID VICTORIA SOFIA LOUISE MARGARETA, Sveriges Prinsessa, född d. 28 mars 1910. Förmäld d. 24 maj 1935 med FREDERIK IX, Danmarks Konung.

Konungens broder:

CARL WILHELM LUDVIG, Sveriges Arvfurste, Hertig av Södermanland, född d. 17 juni 1884.

Konungens farbroders, framlidne Hertigens av Västergötland dotter:

MARGARETHA SOFIA LOVISA INGEBORG, Sveriges Prinsessa, född d. 25 juni 1899. Förmäld d. 22 maj 1919 med AXEL CHRISTIAN GEORG, Prins av Danmark.

Konungens andre och fjärde son:

SIGVARD OSCAR FREDRIK Bernadotte, Greve af Wisborg, född d. 7 juni 1907, gift d. 30 juli 1961 med *Gullan Marianne Lindberg*, Grevinna af Wisborg, född d. 15 juli 1924.

CARL JOHAN ARTHUR Bernadotte, Greve af Wisborg, född d. 31 okt. 1916, gift d. 19 febr. 1946 med *Elin Kerstin Margareta Wijckmark*, Grevinna af Wisborg, född d. 4 mars 1910.

Hertigens av Södermanland son:

GUSTAF LENNART NICOLAUS PAUL Bernadotte, Greve af Wisborg, född d. 8 maj 1909, gift d. 11 mars 1932 med *Karin Emma Louise Nissvandt*, Grevinna af Wisborg, född d. 7 juli 1911.

Framlidne Hertigens av Västergötland son:

CARL GUSTAF OSCAR FREDRIK CHRISTIAN Bernadotte, Prins, född d. 10 jan. 1911.

Tideräkning

År 1963 efter Kristi födelse är det 12:e i solcirkeln eller söndagsändringen. Söndagsbokstaven är F. Påskgränsen infaller den 8 april.

Tecknens betydelse

★ sön- och helgdagar	♀ planeten Venus	e. efter
☐ allmän flaggdag	♂ " Mars	t timmar
○ solen	♃ " Jupiter	m minuter
(månen	♄ " Saturnus	kl. klockan
● nymåne	u. upp	el. eller
① första kvarteret	s. står i söder	(uppgiften gäller för
○ fullmåne	n. ned	efterföljande dag
③ sista kvarteret	f. före	) uppgiften gäller för
		föregående dag

Dygnet's timmar angivas från 0 till 24 med början vid midnatt.

I kolumnerna för månens uppgång och nedgång betecknar ett streck (—), att månen den dagen ej går upp eller ej går ned. Tiderna för solens och månens uppgång och nedgång äro beräknade för solens och månens medelpunkter.

Sveriges gemensamma borgerliga tid

Från och med år 1879 användes i hela Sverige en och samma tid, officiellt benämnd *Sveriges gemensamma borgerliga tid*. Denna är lika med medelsoltiden för orter belägna på *Sveriges tidsmeridian*, som från och med år 1900 är meridianen 15 grader eller 1 timme öster om meridianen genom observatoriet i Greenwich i England. Sveriges tidsmeridian går ungefär mitt genom Sverige från söder till norr tämligen nära Karlshamn, Eksjö, Motala, Nora, Leksand och Östersund; den ligger 12 tidsminuter och 14 tidssekunder väster om meridianen genom Stockholms gamla observatorium. Sveriges gemensamma borgerliga tid är lika med den medeleuropeiska tiden, som användes i Danmark, Norge m. fl. länder.

I växellag, checklag, lag om beräkning av lagstadgad tid och lag om skuldebrev äro lördagar under månaderna april, maj, juni, juli, augusti och september samt påskaften, midsommaraften och julaften likställda med allmän helgdag.

Giv, o Jesu, fröjd och lycka!			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
<i>I Jesu namn. Ev. Luk. 2: 21. Högm. Luk. 13: 6-9. Aft. Uppb. 2: 1-5.</i>						
1 T	★ Nyårsdagen	♀ u.	4.49	9.57 13.13	11.32 21.41	
2 O	Svea			9.55 13.15	11.36 23.22	
3 T	Alfred	♂	2.02	9.54 13.18	11.40 —	
4 F	Rut	☉	närmast	9.52 13.21	11.44 1.03	
5 L	Hanna	☾	närmast	9.50 13.24	11.49 2.44	
<i>Herrens härlighet. Ev. Matt. 2: 1-12. Högm. Luk. 11: 29-36. Aft. Jes. 2: 2-5.</i>						
6 S	★ Trettondedag Jul	♂ u.	17.19	9.48 13.27	11.58 4.27	
7 M	August	♂ s.	2.18	9.46 13.30	12.12 6.07	
8 T	Erland	♀ s.	15.11	9.43 13.33	12.38 7.40	
9 O	Gunnar	♀ n.	19.55	9.41 13.36	13.24 8.53	
10 T	Sigurd	☉	0.08	9.38 13.40	14.34 9.39	
11 F	Hugo			9.36 13.43	16.00 10.05	
12 L	Frideborg			9.33 13.47	17.30 10.19	
<i>Guds Son i Guds helgedom. Ev. Luk. 2: 42-52. Högm. Matt. 12: 46-50. Aft. Rom. 12: 1-5.</i>						
13 S	★ 1 e. Trettondedagen	♂ s.	12.58	9.30 13.50	18.59 10.27	
14 M	Felix	♂ n.	15.59	9.28 13.54	20.25 10.32	
15 T	Laura			9.25 13.57	21.49 10.35	
16 O	Hjalmar	♀ u.	5.16	9.22 14.01	23.12 10.38	
17 T	Anton	♂	21.34	9.19 14.04	— 10.40	
18 F	Hilda	☾	fjärmast	9.16 14.08	0.35 10.43	
19 L	Henrik			9.13 14.12	1.59 10.46	
<i>Jesu närvaro helgar hemmet. Ev. Joh. 2: 1-11. Högm. Luk. 19: 1-10. Aft. Ef. 6: 1-4.</i>						
20 S	★ 2 e. Trettondedagen	♂ u.	15.49	9.10 14.16	3.26 10.51	
21 M	Agnes	♂ s.	1.10	9.06 14.19	4.54 11.00	
22 T	Vincent			9.03 14.23	6.22 11.16	
23 O	Emilia	♀ s.	14.23	9.00 14.27	7.41 11.48	
24 T	Erika	♀ n.	19.19	8.57 14.31	8.38 12.46	
25 F	Paulus	☉	14.42	8.54 14.35	9.11 14.10	
26 L	Botilda			8.50 14.38	9.28 15.50	
<i>Jesu makt att skapa tro på jorden. Ev. Matt. 8: 1-13. Högm. Matt. 8: 14-17. Aft. 2 Kor. 1: 3-7.</i>						
27 S	★ 3 e. Trettondedagen	♂ s.	12.10	8.47 14.42	9.38 17.35	
28 M	KARL	♂ n.	15.16	8.44 14.46	9.44 19.19	
29 T	Valter	☾	närmast	8.40 14.50	9.48 21.03	
30 O	Gunhild			8.37 14.53	9.52 22.45	
31 T	Ivar			8.33 14.57	9.55 —	

Pullfor ett allsidigt och fullvärdigt hönsfoder.

Hästfor ger energi och uthållighet.

Piggfor för bättre fläsk och bättre ekonomi.

Nötfor för enklare och säkrare utfodring.

Vinterartiklar: Släpkälkar för traktor och häst, vinterskaklar, stocklastare, saxar. Handredskap såsom bågsågar, timmersvansar, handyxor. Snöröjningsredskap.

Utnyttja våra verkstadsresurser genom att redan nu i god tid till vårbruket lämna in **traktorn** för genomgång. Ring och avtala lämplig tid med någon av våra verkmästare.

FEBRUARI 1963

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
1 F	Max	☉ 9.50	8.30	15.01	10.00	0.26
2 L	Kyndelsmässodagen	☾ u. 5.55	8.26	15.05	10.07	2.08
Guds uppenbarelse i Kristus. Ev. Luk. 2:22-32. Högm. Matt. 13:31-33.						
3 S	★ 4 e. Trettondedagen Aft. 1 Joh. 1:1-7. Jungfru Marie Kyrkogångsdag el. Kyndelsmässodagen					
	Disa	♂ u. 14.02	8.23	15.08	10.19	3.48
4 M	Ansgar	♂ s. 23.48	8.19	15.12	10.40	5.22
5 T	Agata		8.16	15.16	11.16	6.41
6 O	Dorotea	♀ s. 13.40	8.12	15.20	12.16	7.36
7 T	Rikard	♀ n. 18.46	8.09	15.23	13.35	8.08
8 F	Berta	☉ 15.52	8.05	15.27	15.04	8.26
9 L	Fanny		8.02	15.31	16.33	8.36
Guds oförskyllda nåd. Ev. Matt. 20:1-16. Högm. Luk. 17:7-10.						
10 S	★ Septuagesima Aft. Fil. 3:7-14.					
	Eugenia		7.58	15.34	18.01	8.42
11 M	Yngve	♂ u. 8.02	7.55	15.38	19.27	8.46
12 T	Evelina	♂ s. 11.15	7.51	15.42	20.51	8.49
13 O	Agne		7.47	15.45	22.14	8.51
14 T	Valentin	☾ fjärmast	7.44	15.49	23.37	8.53
15 F	Sigfrid		7.40	15.52	—	8.56
16 L	Julia	☉ 18.38	7.37	15.56	1.02	9.00
Guds ord. Ev. Luk. 8:4-15. Högm. Matt. 10:2-15. Aft. 2 Tim. 3:10-4:5.						
17 S	★ Sexagesima					
	Alexandra	☾ u. 6.14	7.33	15.59	2.28	9.07
18 M	Frida		7.29	16.03	3.56	9.19
19 T	Gabriella	♂ s. 22.27	7.26	16.06	5.19	9.41
20 O	Hulda	♂ n. 8.55	7.22	16.10	6.26	10.24
21 T	Hilding		7.18	16.13	7.10	11.37
22 F	Martina	♀ s. 12.50	7.15	16.17	7.33	13.11
23 L	Torsten	♀ n. 18.10	7.11	16.20	7.46	14.56
Guds kärleks väg. Ev. Luk. 19:31-43. Högm. Mark. 10:32-45.						
24 S	★ Fastlagssöndagen Aft. 1 Kor. 1:20-25.					
	Mattias	☉ 3.06	7.07	16.24	7.53	16.44
25 M	Sigvard		7.04	16.27	7.58	18.31
26 T	Torgny	☾ närmast	7.00	16.30	8.02	20.18
27 O	Lage	♂ u. 7.00	6.56	16.34	8.05	22.04
28 T	Maria	♂ s. 10.19	6.52	16.37	8.10	23.48

Leverantörsbutiken har allt för sängutrustning:
lakansväv, färdigsydda lakan, örngott, dynor, kud-
dar, filtar och täcken.

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
1 F	Albin	♀ u. 6.07	6.49	16.41	8.16	—
2 L	Ernst	☉ 18.17	6.45	16.44	8.26	1.31
3 S	★ 1 i Fastan	Kampen mot frestelsen. Ev. Matt. 4:1-11. Högm. Luk. 10:17-20. Aft. Hebr. 4:15, 16.				
	Gunborg		6.41	16.47	8.43	3.09
4 M	Adrian	♂ s. 21.23	6.38	16.51	9.13	4.34
5 T	Tora	♂ n. 8.03	6.34	16.54	10.05	5.36
6 O	Ebba		6.30	16.57	11.19	6.14
7 T	Ottilia	♀ s. 12.11	6.26	17.00	12.44	6.34
8 F	Filippa	♀ n. 17.42	6.23	17.04	14.13	6.45
9 L	Torbjörn		6.19	17.07	15.41	6.52
10 S	★ Botdagen (1 Bördagen)	Syndabekännelse och bot. Ev. Matt. 11:20-24. Predikotexter enl. årets böndagsplakat.				
	Edla	☉ 8.49	6.15	17.10	17.08	6.56
11 M	Edvin	♂ u. 6.14	6.11	17.13	18.32	6.59
12 T	Viktoria	♂ s. 9.37	6.08	17.17	19.56	7.01
13 O	Greger	☾ fjärmast	6.04	17.20	21.19	7.03
14 T	Matilda		6.00	17.23	22.43	7.06
15 F	Kristofer		5.56	17.26	—	7.09
16 L	Herbert	♀ u. 5.38	5.53	17.30	0.09	7.14
17 S	★ 3 i Fastan	Kampen mot de onda makterna. Ev. Luk. 11:14-28. Högm. Luk. 4:31-37 el. Joh. 13:31-38. Aft. Kol. 1:24-29.				
	Gertrud		5.49	17.33	1.36	7.22
18 M	Edvard	☉ 13.08	5.45	17.36	3.01	7.38
19 T	Josef	♂ s. 20.20	5.41	17.39	4.15	8.10
20 O	Joakim	♂ n. 6.50	5.38	17.42	5.08	9.08
21 T	Bengt	Vårdagjämningen	5.34	17.46	5.38	10.32
22 F	Viktor	♀ u. 5.40	5.30	17.49	5.54	12.12
23 L	Gerda	♀ s. 11.22	5.26	17.52	6.02	13.58
24 S	★ Midfastosöndagen. Jungfru Marie Bebdålsedag	Bebådelsen. Ev. Luk. 1:26-38. Högm. Luk. 1:46-55. Aft. Jes. 11:1-9.				
	Gabriel		5.22	17.55	6.07	15.47
25 M	Marie Bebdålsedag	☉ 13.10	5.19	17.58	6.11	17.36
26 T	Emanuel	☾ närmast	5.15	18.02	6.15	19.26
27 O	Rudolf		5.11	18.05	6.18	21.16
28 T	Malkolm	♂ u. 5.08	5.07	18.08	6.23	23.05
29 F	Jonas	♂ s. 8.37	5.04	18.11	6.31	—
30 L	Holger		5.00	18.14	6.45	0.50
31 S	★ 5 i Fastan	Försonaren. Ev. Matt. 21:33-43. Högm. Luk. 22:31-38 el. Joh. 19:1-11. Aft. Ef. 2:12-16.				
	Ester		4.56	18.18	7.10	2.24

Rekvirera snarast gödselmedel, utsäden och fröer för vårens behov. Kontakta oss för **odlingskontrakt** på potatis.

Leverantörsbutiken har glas, porslin, rostfritt, aluminium, trevliga hushållsartiklar i plast. Gör ett besök och titta på vårt trevliga sortiment eller rekvirera.

Leverantörsbutiken har allt för ett läckert påskbord såväl god mat som trevliga dekorationer. Var vänlig insänd Eder påskorder i god tid.

4/11 april

Agata 12 april

Utgödslingsanordningar, plogar, harvar, gödselspridare, jordbrukslastare, traktor- och cykelkärror, gummihjulsvagnar.

APRIL 1963

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
1M	Harald	☉ 4.15	4.52	18.21	7.55	3.36
2T	Gudmund	♀ u. 4.49	4.48	18.24	9.04	4.21
3O	Ferdinand		4.45	18.27	10.28	4.45
4T	Ambrosius	♂ s. 19.24	4.41	18.30	11.57	4.57
5F	Nanna	♂ n. 5.29	4.37	18.34	13.25	5.04
6L	VILHELM		4.33	18.37	14.52	5.09
7S	★ Palmsöndagen	Det nya förbundet. Ev. Joh. 12:1-16. Högm. Luk. 22:14-22. Aft. Jer. 31:31-34.				
	Ingemund	♀ u. 4.37	4.30	18.40	16.16	5.11
8M	Hemming	♀ s. 10.33	4.26	18.43	17.40	5.13
9T	Otto	☉ 1.57	4.22	18.47	19.04	5.14
10O	Ingvar	☾ fjärmast	4.18	18.50	20.28	5.16
11T	Ulf		4.14	18.53	21.54	5.18
12F	★ Långfredagen	Jesu korsfästelse. Ev. Luk. 23:32-43. Högm. 5:e akten. Aft. 6:e akten.				
	Julius	♂ u. 4.09	4.11	18.56	23.22	5.22
13L	Artur	♂ s. 7.43	4.07	19.00	—	5.28
14S	★ Påskdagen	Kristus är uppvärdad. Ev. Mark. 16:1-8. Högm. Matt. 28:1-8. Aft. Ef. 1:16-23.				
	Tiburtius	☾	4.03	19.03	0.48	5.40
	Vandringen med den Uppvärdade. Ev. Luk. 24:13-35.					
15M	★ Annandag Påsk	Högm. Matt. 28:8-15. Aft. 1 Petr. 1:18-23.				
	Olivia		3.59	19.06	2.08	6.03
16T	Patrik	♀ u. 4.03	3.55	19.10	3.09	6.49
17O	Elias	☉ 3.52	3.52	19.13	3.45	8.02
18T	Valdemar		3.48	19.16	4.04	9.35
19F	Olavus Petri	♂ s. 18.41	3.44	19.20	4.13	11.17
20L	Amalia	♂ n. 4.17	3.40	19.23	4.19	13.03
21S	★ 1 e. Påsk	Herren vår frälsnings hövding. Ev. Joh. 20:19-31. Högm. Joh. 21:15-23. Aft. Apg. 13:32-41.				
	Anselm		3.37	19.26	4.22	14.50
22M	Albertina	☾ närmast	3.33	19.30	4.25	16.39
23T	Georg	☉ 21.29	3.29	19.33	4.28	18.30
24O	Vega		3.25	19.37	4.32	20.22
25T	Markus	♀ u. 3.28	3.21	19.40	4.37	22.14
26F	Teresia	♀ s. 9.38	3.18	19.43	4.47	—
27L	Engelbrekt		3.14	19.47	5.05	0.00
28S	★ 2 e. Påsk	Herren vår herde. Ev. Joh. 10:11-16. Högm. Joh. 10:1-10. Aft. Ps. 23:1-6.				
	Ture	♂ u. 3.07	3.10	19.50	5.41	1.27
29M	Tyko	♂ s. 6.45	3.06	19.54	6.44	2.25
30T	Mariana	☉ 16.08	3.03	19.57	8.07	2.55

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
10	Första Maj					
	Valborg	♀ u. 3.10	2.59	20.01	9.37	3.10
2T	Filip		2.55	20.04	11.08	3.18
3F	Göta	♂ s. 18.05	2.51	20.08	12.36	3.22
4L	Monika	♂ n. 3.14	2.47	20.12	14.01	3.25
Ordet och tron. Ev. Matt. 11:25-30. Predikotexter enl. årets böndagsplakat.						
5S	★ Reformationsdagen (2 Böndagen)					
	Gotthard		2.44	20.15	15.25	3.26
6M	Sigmund		2.40	20.19	16.49	3.27
7T	Gustava	☾ fjärmast	2.36	20.22	18.13	3.28
8O	Åke	☉ 18.23	2.32	20.26	19.39	3.30
9T	Jonatan		2.29	20.30	21.08	3.32
10F	Esbjörn	♀ u. 2.29	2.25	20.33	22.36	3.37
11L	Märta	♀ s. 8.51	2.21	20.37	—	3.45
Helgelsens väg. Ev. Joh. 16:5-15. Högm. Joh. 15:10-17. Aft. 1 Joh. 3:18-24.						
12S	★ 4 e. Påsk					
	Charlotta		2.18	20.41	0.01	4.02
13M	Linnea	♂ u. 2.09	2.14	20.44	1.10	4.38
14T	Halvard	♂ s. 5.48	2.10	20.48	1.54	5.43
15O	Sofia		2.06	20.52	2.16	7.10
16T	Hilma	☉ 14.36	2.03	20.56	2.26	8.48
17F	Rebecka	♀ u. 2.12	1.59	20.59	2.32	10.30
18L	Erik		1.55	21.03	2.35	12.13
Bönen. Ev. Joh. 16:23-33. Högm. Luk. 11:1-13. Aft. Jer. 29:11-13.						
19S	★ Bönsöndagen					
	Alrik	♂ s. 17.29	1.52	21.07	2.37	13.58
20M	Karolina	♂ n. 2.04	1.48	21.11	2.39	15.45
21T	Konstantin		1.44	21.14	2.42	17.35
22O	Henning	☾ närmast	1.41	21.18	2.46	19.28
Från förnedring till härlighet. Ev. Apg. 1:1-11. Högm. Luk. 24:49-53. Aft. Rom. 8:31-39.						
23T	★ Kristi Himmelfärds dag					
	DESIDERIA	● 5.00	1.37	21.22	2.52	21.20
24F	Ragnvald	♀ u. 1.35	1.33	21.26	3.05	23.02
25L	Urban	♀ s. 8.06	1.30	21.30	3.30	—
Kristus och Anden. Ev. Joh. 15:26-16:4. Högm. Joh. 17:18-23. Aft. 1 Kon. 19:9-13.						
26S	★ 6 e. Påsk					
	Vilhelmina		1.26	21.33	4.20	0.18
27M	Blenda	♂ u. 1.14	1.23	21.37	5.38	1.00
28T	Ingeborg	♂ s. 4.54	1.19	21.41	7.10	1.21
29O	Baltsar		1.16	21.45	8.44	1.30
30T	Fritjof	☉ 5.55	1.12	21.49	10.15	1.36
31F	Isabella		1.09	21.52	11.43	1.38

Leverantörsbutiken har allt i blåkläder samt nyheter i jeans. Tretorns gummistövlar, god passform — trevliga modeller — slitstarka.

Stella 41-7 maj

Agata 5 Maj

7 Maj katterungarnas födelsedag

BM/VOLVO traktorer passande alla gårdstorlekar alltid i lager. Dessutom bra begagnade traktorer till förmånliga priser. Gör oss ett besök.

Interlin förstärkt linoljefflärg med mögel- och röt-skydd för utomhusmålning.

Fabisol asfaltlackfärg speciellt lämplig i ladugården

Tix och Snits idealiska färger för köks- och bad-rumsväggar, tak, möbler, skåp etc.

JUNI 1963

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
1 L	Nikodemus	♀ u. 1.17	1.05	21.56	13.08	1.40
2 S	★ Pingstdagen	Den Helige Andes utgjutande. Ev. Joh. 14:23-31. Högm. Joh. 14:15-21. Aft. Apg. 2:22-24, 33, 36-42.				
	Rutger	☐	1.02	22.00	14.32	1.41
3 M	★ Annandag Pingst	Andens vind över världen. Ev. Joh. 3:16-21. Högm. Joh. 12:44-50. Aft. Apg. 11:19-26.				
	Ingemar	☾ fjärmast	0.58	22.03	15.56	1.42
4 T	Holmfrid	♂ s. 16.55	0.55	22.07	17.22	1.43
5 O	Bo	♂ n. 0.56	0.52	22.11	18.50	1.44
6 T	GUSTAV	☐	0.49	22.14	20.20	1.47
7 F	Robert	○ 9.31	0.45	22.18	21.48	1.54
8 L	Salomon		0.42	22.21	23.06	2.06
Fader, Son och Ande. Ev. Joh. 3:1-15. Högm. Matt. 28:18-20. Aft. Kol. 1:12-23.						
9 S	★ Heliga Trefaldighets dag					
	Börje	♀ u. 0.33	0.39	22.24	23.59	2.34
10 M	Svante	♀ s. 7.14	0.36	22.27	—	3.30
11 T	BERTIL		0.34	22.31	0.26	4.52
12 O	Eskil	♂ u. 0.12	0.31	22.33	0.39	6.28
13 T	Aina	♂ s. 3.52	0.28	22.36	0.45	8.08
14 F	Håkan	● 21.53	0.26	22.39	0.49	9.49
15 L	Justina		0.24	22.41	0.51	11.31
Gud eller världen. Ev. Luk. 16:19-31. Högm. Matt. 16:24-27. Aft. 1 Tim. 6:6-19.						
16 S	★ 1 e. Trefaldighet	♀ u. 0.24	0.22	22.43	0.52	13.13
	Axel		0.20	22.45	0.54	14.58
17 M	Torborg	☾ närmast	0.19	22.47	0.57	16.47
18 T	Björn	♂ s. 16.25	0.18	22.48	1.01	18.37
19 O	Germund	♂ n. 23.51	0.17	22.49	1.10	20.25
20 T	Flora	● 12.46	0.17	22.49	1.26	21.56
21 F	Alf					
Skapelsen och Huset från höjden. Ev. Luk. 1:57-80. Högm. Apg. 17:22-31. Aft. Ps. 89:2, 3, 12-17.						
22 L	★ D. hel. Joh:s Döps dag el. Midsommard.	☐ Sommarsolståndet	0.17	22.50	2.02	22.56
	Paulina					
Kallelsten till Guds rike. Ev. Luk. 14:16-24. Högm. Luk. 9:51-62. Aft. Hos. 11:1-7.						
23 S	★ 2 e. Trefaldighet	♀ u. 23.35	0.17	22.49	3.07	23.26
	Adolf		0.18	22.49	4.36	23.40
24 M	Joh:s Döps dag	♀ s. 6.26	0.19	22.48	6.13	23.47
25 T	David	♂ u. 23.14	0.20	22.46	7.48	23.51
26 O	Rakel	♂ s. 2.55	0.22	22.45	9.19	23.53
27 T	Selma	● 21.24	0.24	22.43	10.47	23.54
28 F	Leo		0.26	22.41	12.12	23.55
29 L	Petrus					
Guds förekommande nåd. Ev. Luk. 15:1-10. Högm. Matt. 9:9-13. Aft. Ef. 2:1-10.						
30 S	★ 3 e. Trefaldighet		0.29	22.39	13.36	23.56
	Elof					

RÄTT MÅLAT — VÄL SKYDDAT!

Lantmannaavdelningen löser Edra färgproblem med kvalitetsfärger från

International

ett världsföretag

i färg

JULI 1963

			Solen ☉ Upp Ned	Månen ☾ Upp Ned
1M	Aron	☾ fjärmast	0.31 22.36	15.01 23.57
2T	Rosa	♀ u. 23.32	0.34 22.33	16.28 23.59
3O	Aurora		0.37 22.31	17.58 —
4T	Ulrika	☉ fjärmast	0.41 22.28	19.28 0.04
5F	Melker	(☉ 22.55	0.44 22.25	20.52 0.13
6L	Esaias	☾ förmörk.	0.47 22.22	21.56 0.34
7S	Rättfärdighet och barmhärtighet. Ev. Luk. 6:36-42. Högm. Luk. 13:1-5. ★ 4 e. Trefaldighet Aft. Rom. 14:1-18.			
	Klas	♂ s. 15.51	0.51 22.19	22.32 1.19
8M	Kjell	♂ n. 22.38	0.54 22.15	22.49 2.34
9T	Götilda		0.58 22.12	22.57 4.08
10O	Anund	♀ u. 22.30	1.01 22.09	23.01 5.49
11T	Eleonora	♀ s. 5.27	1.05 22.06	23.03 7.31
12F	Herman	♂ u. 22.11	1.08 22.02	23.05 9.12
13L	Joel	♂ s. 1.49	1.12 21.59	23.07 10.53
14S	Världsmissonen. Ev. Matt. 28:18-20. Predikotexter enl. årets böndags- ★ Missionsdagen (3 Böndagen) plakat.			
	Folke	☉ 2.57	1.16 21.55	23.09 12.35
15M	Ragnhild		1.19 21.52	23.12 14.19
16T	Reinhold	☾ närmast	1.23 21.48	23.18 16.06
17O	Alexis		1.27 21.45	23.30 17.52
18T	Fredrik	♀ u. 23.53	1.31 21.41	23.55 19.31
19F	Sara	(☉ 21.43	1.34 21.38	— 20.45
20L	MARGARETA	☉ förmörk.	1.38 21.34	0.45 21.27
21S	Kärlekens lag. Ev. Matt. 5:20-26. Högm. Matt. 5:38-42. Aft. Jak. 2:8-13. ★ 6 e. Trefaldighet			
	Johanna	♂ s. 15.25	1.42 21.30	2.04 21.47
22M	Magdalena	♂ n. 21.42	1.46 21.27	3.39 21.57
23T	Emma	Rötmånaden börjar	1.49 21.23	5.17 22.02
24O	KRISTINA	♀ u. 21.35	1.53 21.19	6.51 22.04
25T	Jakob	♀ s. 4.35	1.57 21.16	8.22 22.06
26F	Jesper	♂ u. 21.16	2.01 21.12	9.49 22.07
27L	Marta	♂ s. 0.51	2.04 21.08	11.14 22.07
28S	Kristi förklaring. Ev. Matt. 17:1-8. Högm. Matt. 17:9-13. Aft. Uppb. 1:9-18. ★ Kristi Förklarings dag			
	Botvid	☉ 14.13	2.08 21.05	12.39 22.08
29M	Olof	☾ fjärmast	2.12 21.01	14.05 22.10
30T	Algot		2.15 20.57	15.34 22.14
31O	Elin		2.19 20.54	17.03 22.21

Traktor- och hästslättermaskiner. Släp- och hjulräfsor. Slätterlastare. Liar, orv, högafflar, handräfsor — allt i redskap för skördesäsongen.

Jorisa 1 juli

Stella 11 juli

Jorisa 24 juli

Danboline takfärg marknadens mest ekonomiska långtidsskydd för PLAT- och PAPPTAK.

Leverantörsbutiken har god sortering av garner både för hand- och maskinstickning. Plastmattor i trevliga färger och mönster i olika prislägen.

AUGUSTI 1963

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
1 T	Per	♀ u. 1.05	2.23	20.50	18.31	22.35
2 F	Karin		2.26	20.46	19.45	23.09
3 L	Tage		2.30	20.42	20.33	—
Sanning och sken. Ev. Matt. 7:15-21. Högm. Matt. 7:22-29. Aft. 1 Joh. 4:1-6.						
4 S	★ 8 e. Trefaldighet					
	Arne		2.33	20.39	20.56	0.12
5 M	Ulrik	○ 10.31	2.37	20.35	21.07	1.42
6 T	Sixten	♂ s. 14.58	2.41	20.31	21.12	3.24
7 O	Arnold	♂ n. 20.39	2.44	20.27	21.15	5.08
8 T	Sylvia		2.48	20.24	21.17	6.52
9 F	Roland	♀ u. 20.33	2.51	20.20	21.18	8.35
10 L	Lars	♀ s. 3.34	2.55	20.16	21.20	10.17
Trohet och klokhet i Kristi tjänst. Ev. Luk. 16:1-8. Högm. Luk. 16:10-15. Aft. 2 Tess. 3:10-13.						
11 S	★ 9 e. Trefaldighet					
	Susanna	☾ närmast	2.58	20.12	21.23	12.01
12 M	Klara	● 7.21	3.02	20.09	21.28	13.46
13 T	Hillevi	♂ u. 20.05	3.05	20.05	21.37	15.31
14 O	Ebbe	♂ s. 23.31	3.09	20.01	21.55	17.12
15 T	Stella		3.12	19.57	22.33	18.34
16 F	Brynolf	♀ u. 2.33	3.15	19.54	23.41	19.27
17 L	Verner		3.19	19.50	—	19.53
Förspilda tillfällen. Ev. Luk. 19:41-47. Högm. Matt. 11:20-24. Aft. Hebr. 3:7-19.						
18 S	★ 10 e. Trefaldighet					
	Helena		3.22	19.46	1.11	20.05
19 M	Magnus	● 8.35	3.26	19.42	2.48	20.12
20 T	Bernhard	♂ s. 14.35	3.29	19.38	4.24	20.15
21 O	Josefina	♂ n. 19.44	3.32	19.35	5.56	20.17
22 T	Henrietta	(Rötmånaden slutar)	3.35	19.31	7.25	20.18
23 F	Signe	♀ u. 19.39	3.39	19.27	8.52	20.18
24 L	Bartolomeus	♀ s. 2.38	3.42	19.23	10.18	20.19
Sann och falsk rättfärdighet. Ev. Luk. 18:9-14. Högm. Matt. 23:1-12. Aft. 1 Joh. 1:8-2:2.						
25 S	★ 11 e. Trefaldighet					
	LOVISA	☾ fjärmast	3.45	19.20	11.44	20.20
26 M	Östen		3.49	19.16	13.11	20.22
27 T	Rolf	● 7.54	3.52	19.12	14.40	20.27
28 O	Augustin		3.55	19.08	16.08	20.37
29 T	Hans	♂ s. 22.27	3.58	19.04	17.30	21.00
30 F	Albert	♂ n. 1.52	4.02	19.01	18.30	21.49
31 L	Arvid		4.05	18.57	19.01	23.10

Algjakt och höstens slakt stundar.

Kron fryboxar lagerföres i storlekar passande alla hushåll.

SEPTEMBER 1963

			Solen ☉ Upp Ned	Månen ☾ Upp Ned
<i>Tungans bruk. Ev. Mark. 7: 31-37. Högm. Matt. 5: 33-37. Aft. 1 Kor. 2: 9-16.</i>				
1 S	★ 12 e. Trefaldighet			
	Samuel	♀ n. 19.08	4.08 18.53	19.15 —
2 M	Justus		4.11 18.49	19.22 0.48
3 T	Alfhild	○ 20.34	4.14 18.45	19.26 2.34
4 O	Moses		4.17 18.42	19.28 4.20
5 T	Adela	(☾ närmast	4.21 18.38	19.29 6.07
6 F	Sakarias	♂ s. 14.09	4.24 18.34	19.30 7.53
7 L	Regina	♂ n. 18.37	4.27 18.30	19.33 9.40
<i>Vår nästa. Ev. Luk. 10: 23-37. Högm. Mark. 12: 41-44. Aft. Rom. 13: 8-10.</i>				
8 S	★ 13 e. Trefaldighet			
	Alma	2 u. 18.36	4.30 18.27	19.36 11.27
9 M	Augusta	2 s. 1.31	4.33 18.23	19.43 13.15
10 T	Tord	● 12.42	4.36 18.19	19.58 14.59
11 O	Dagny		4.39 18.15	20.28 16.28
12 T	Tyra	‡ s. 21.29	4.42 18.11	21.26 17.29
13 F	Ambjörn	‡ n. 0.50	4.46 18.08	22.50 18.01
14 L	Ida		4.49 18.04	— 18.16
<i>Tacksamhet. Ev. Luk. 17: 11-19. Högm. Matt. 11: 25-30. Aft. 2 Kor. 9: 6-10.</i>				
15 S	★ 14 e. Trefaldighet			
	Sigrid		4.52 18.00	0.24 18.23
16 M	Eufemia	♀ n. 18.10	4.55 17.56	2.00 18.26
17 T	Hildegard	● 21.51	4.58 17.52	3.33 18.28
18 O	Alvar		5.01 17.49	5.04 18.29
19 T	Fredrika	♂ s. 13.50	5.04 17.45	6.31 18.29
20 F	Agda	♂ n. 17.47	5.07 17.41	7.58 18.29
21 L	Matteus		5.10 17.37	9.24 18.30
<i>Den angelägnaste omsorgen. Ev. Matt. 6: 24-34. Högm. Matt. 6: 19-23. Aft. Fil. 4: 11-13.</i>				
22 S	★ 15 e. Trefaldighet			
	Maurits	(☾ fjärmast	5.13 17.34	10.51 18.31
23 M	Tekla	Höstdagjämningen	5.16 17.30	12.20 18.34
24 T	Gerhard	2 u. 17.33	5.19 17.26	13.49 18.41
25 O	Signild	2 s. 0.21	5.23 17.22	15.15 18.55
26 T	Enar	● 1.38	5.26 17.19	16.25 19.30
27 F	Dagmar	‡ s. 20.27	5.29 17.15	17.07 20.37
28 L	Lennart	‡ n. 23.41	5.32 17.11	17.25 22.09
<i>Barnen och änglarna. Ev. Matt. 18: 1-10. Högm. Matt. 21: 14-17. Aft. 1 Mos. 28: 10-17.</i>				
29 S	★ 16 e. Trefaldighet. Den helige Mikael's dag			
	Mikael		5.35 17.07	17.33 23.52
30 M	Helge		5.38 17.03	17.37 —

Blastdöda minst två veckor före potatisupptagningen. Utnyttja **höstleverans** av gödselmedel som innebär lägsta inköpspris.

För höstarbetet: Traktorplogar, gröpkvarnar, tröskverk, fläktar.

Riksmineral och Vitaminpreparat — friskare djur, bättre resultat.
 Lämplig tidpunkt för **buskbekämpning** — rättbekämpning.

Traktorhytter, motorvärmare, batterier, glykol. Vinterdäck till såväl traktorn som bilen.

OKTOBER 1963

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
1 T	Ragnar	♀ n. 17.12	5.41	17.00	17.39	1.38
2 O	Ludvig		5.44	16.56	17.40	3.26
3 T	Evald	○ 5.44	5.47	16.52	17.41	5.14
4 F	Frans	☾ närmast	5.51	16.48	17.42	7.04
5 L	Bror		5.54	16.45	17.45	8.56
<i>En kristen människas frihet. Ev. Luk. 14:1-11. Högm. Joh. 8:31-36. Aft. Gal. 5:1-11.</i>						
6 S	★ 17 e. Trefaldighet					
	Jenny	♂ s. 13.29	5.57	16.41	17.50	10.48
7 M	BIRGITTA	♂ n. 16.41	6.00	16.37	18.00	12.39
8 T	Nils		6.03	16.33	18.23	14.20
9 O	INGRID	● 20.27	6.06	16.30	19.12	15.33
10 T	Helmer		6.10	16.26	20.31	16.11
11 F	Erling	♀ s. 23.06	6.13	16.22	22.05	16.28
12 L	Valfrid	♀ n. 5.46	6.16	16.19	23.41	16.36
<i>Guds lov. Ev. Luk. 19:37-40. Predikotexter enl. årets böndagsplakat.</i>						
13 S	★ Tacksägelsedagen (4 Böndagen)					
	Teofil	♂ s. 19.22	6.19	16.15	—	16.40
14 M	Manfred	♂ n. 22.35	6.23	16.11	1.15	16.41
15 T	Hedvig		6.26	16.07	2.46	16.41
16 O	Fingal	♀ n. 16.14	6.29	16.04	4.14	16.41
17 T	Antoinetta	● 13.43	6.32	16.00	5.40	16.41
18 F	Lukas		6.36	15.56	7.06	16.41
19 L	Tore		6.39	15.53	8.34	16.41
<i>Trons seger. Ev. Matt. 9:1-8. Högm. Joh. 7:40-52. Aft. 1 Joh. 2:23-25.</i>						
20 S	★ 19 e. Trefaldighet					
	SIBYLLA	☾ fjärmast	6.42	15.49	10.03	16.43
21 M	Birger		6.46	15.45	11.33	16.46
22 T	Seved	♂ s. 13.12	6.49	15.42	13.02	16.56
23 O	Sören	♂ n. 15.41	6.53	15.38	14.21	17.19
24 T	Evert		6.56	15.34	15.14	18.12
25 F	Inga	● 18.20	6.59	15.31	15.37	19.35
26 L	Amanda		7.03	15.27	15.46	21.13
<i>Andlig försumlighet. Ev. Matt. 22:1-14. Högm. Luk. 12:42-48. Aft. 1 Petr. 2:4-9.</i>						
27 S	★ 20 e. Trefaldighet					
	Sabina	♀ s. 21.56	7.06	15.23	15.50	22.56
28 M	Simon	♀ n. 4.29	7.10	15.20	15.52	—
29 T	Viola		7.13	15.16	15.53	0.41
30 O	Elsa	♂ s. 18.16	7.17	15.12	15.53	2.28
31 T	Edit	♂ n. 21.29	7.20	15.09	15.53	4.17

			Solen ☉		Månen ☾	
			Upp	Ned	Upp	Ned
1 F	Allhelgonadagen	○ 14.55	7.24	15.05	15.55	6.09
Helgonen. Ev. Matt. 5:1-12. Högm. Luk. 6:20-23. Aft. Uppb. 14:1-3.						
2 L	★ Alla Helgons dag	☾ närmast	7.27	15.02	15.58	8.04
Tobias ☾ närmast						
Trons fäste. Ev. Joh. 4:46-53. Högm. Joh. 10:22-30. Aft. Rom. 5:1-3.						
3 S	★ 21 e. Trefaldighet					
	Hubert	♀ n. 15.04	7.31	14.58	16.04	10.02
4 M	Sverker		7.34	14.54	16.19	11.54
5 T	Eugen	♂ s. 12.59	7.38	14.51	16.56	13.26
6 O	GUSTAV ADOLF	♂ n. 14.50	7.42	14.47	18.07	14.19
7 T	Ingegerd		7.45	14.44	19.42	14.41
8 F	Vendela	● 7.37	7.49	14.40	21.21	14.50
9 L	Teodor		7.53	14.37	22.57	14.54
Kristnas inbördes umgängelse. Ev. Matt. 18:23-35. Högm. Mark. 4:21-25. Aft. 1 Tess. 5:14-23.						
10 S	★ 22 e. Trefaldighet					
	Martin Luther	♂ s. 20.56	7.56	14.33	—	14.55
11 M	Mårten	♂ n. 3.24	8.00	14.30	0.29	14.56
12 T	Konrad		8.04	14.26	1.58	14.55
13 O	Kristian	♂ s. 17.22	8.07	14.23	3.24	14.54
14 T	Emil	♂ n. 20.37	8.11	14.20	4.50	14.54
15 F	Leopold	☾ fjärmast	8.15	14.16	6.17	14.53
16 L	Edmund	● 7.50	8.18	14.13	7.47	14.54
Vaksamhet. Ev. Matt. 25:1-13. Högm. Matt. 24:35-44. Aft. Uppb. 22:10-17, 20.						
17 S	★ Söndagen f. Domssöndagen					
	Napoleon	♀ n. 14.13	8.22	14.10	9.18	14.56
18 M	Magnhild		8.26	14.06	10.49	15.01
19 T	Elisabet	♂ s. 12.48	8.30	14.03	12.15	15.16
20 O	Pontus	♂ n. 14.05	8.33	14.00	13.19	15.57
21 T	Helga		8.37	13.56	13.49	17.12
22 F	Cecilia	♂ s. 20.06	8.41	13.53	14.00	18.45
23 L	Klemens	♂ n. 2.32	8.44	13.50	14.05	20.25
Yttersta domen. Ev. Matt. 25:31-46. Högm. Matt. 13:47-50. Aft. Uppb. 20:11-21:7.						
24 S	★ Domssöndagen					
	Gudrun	● 8.56	8.48	13.47	14.06	22.07
25 M	Katarina		8.52	13.44	14.06	23.49
26 T	Torkel		8.55	13.41	14.06	—
27 O	Astrid	♂ s. 16.30	8.59	13.38	14.06	1.33
28 T	Malte	♂ n. 19.48	9.03	13.35	14.06	3.20
29 F	Sune		9.06	13.32	14.08	5.12
30 L	Anders	☾ närmast	9.10	13.29	14.11	7.09

Leverantörsbutiken löser Edra julklappsbekym
Trevliga presentartiklar från både manufaktur
husgerädsavdelningarna.

07
7

Genom koncentrerade inköp av fodermedel uppnås
bästa kvantitetsrabatt.

rantörsbutiken har allt för Julen. Där gör Ni d förmånligaste inköpen. Inlämna Edra beställ- gar i god tid FÖRE JULBRADSKAN.

1 F

Allh
Helge

2 L

★

Raket helsvenska motorsågar är rejäla, driftsäkra och lättarbetande verktyg i skogen.
Hushållsmaskinen Kenwood — en praktisk och bil- lig hjälp i köket året om.

		Solen ☉		Månen ☾	
		Upp	Ned	Upp	Ned
1 S ★ 1 i Advent		Herren kommer till sin kyrka. Ev. Matt. 21:1-9. Ep. Rom. 13:11-14.			
	Oskar	○ 0.54	9.13 13.27	14.20	9.07
2 M	Beata	♀ n. 13.45	9.17 13.24	14.43	10.57
3 T	Lydia		9.20 13.21	15.37	12.14
4 O	Barbro	♂ s. 12.38	9.23 13.19	17.08	12.49
5 T	Sven	♂ n. 13.34	9.27 13.16	18.51	13.02
6 F	Nikolaus		9.30 13.14	20.33	13.08
7 L	Agaton	● 22.34	9.33 13.12	22.09	13.10
8 S ★ 2 i Advent		Herren kommer i sitt rike. Ev. Luk. 21:25-36. Ep. 1 Kor. 4:1-5.			
	Virginia	♀ s. 19.02	9.36 13.10	23.40	13.10
9 M	Anna	♀ n. 1.28	9.39 13.08	—	13.09
10 T	Malin		9.42 13.06	1.07	13.09
11 O	Daniel	♂ s. 15.38	9.44 13.04	2.34	13.08
12 T	Alexander	♂ n. 19.01	9.47 13.03	4.00	13.07
13 F	Lucia	☾ fjärmast	9.49 13.01	5.29	13.07
14 L	Sten		9.51 13.00	6.59	13.07
15 S ★ 3 i Advent		Herrens vägröjare. Ev. Matt. 11:2-10. Ep. Rom. 15:4-13.			
	Gottfrid		9.53 12.59	8.32	13.11
16 M	Assar	● 3.06	9.55 12.58	10.02	13.21
17 T	Inge	♀ n. 15.00	9.57 12.57	11.17	13.50
18 O	Abraham		9.58 12.57	11.58	14.55
19 T	Isak	♂ s. 12.29	10.00 12.57	12.13	16.26
20 F	Israel	♂ n. 13.41	10.01 12.57	12.18	18.05
21 L	Tomas		10.02 12.57	12.20	19.45
22 S ★ 4 i Advent		Herren är nära. Ev. Joh. 1:19-23. Ep. Fil. 4:4-7.			
	Natanael	Vintersolståndet	10.02 12.57	12.20	21.25
23 M	Adam	● 20.54	10.03 12.58	12.20	23.05
24 T	Eva	♀ s. 18.01	10.03 12.58	12.19	—
25 O ★ Juldagen		Jesu födelse. Ev. Luk. 2:1-20. Ep. Jes. 9:2-7. Martyrerna. Ev. Matt. 23:34-39. Ep. Ap. 6:8-15; 7:54-60.			
		♀ n. 0.30	10.03 12.59	12.19	0.46
26 T ★ Den helige Stefanus' dag el. Annandag Jul					
	Stefan		10.03 13.01	12.19	2.31
27 F	Johannes	♂ s. 14.41	10.02 13.02	12.21	4.21
28 L	Menlösa barns dag	♂ n. 18.09	10.02 13.04	12.26	6.16
29 S ★ Söndagen e. Jul		Barnaskapets trygghet. Ev. Luk. 2:33-40. Ep. Gal. 4:4-7.			
	Abel	☾ närmast	10.01 13.06	12.39	8.11
30 M	Set	☾ förmörk.	10.00 13.08	13.13	9.49
31 T	Sylvester	○ 12.04	9.59 13.10	14.27	10.47

Solens upp- och nedgång i Härnösand 1963

	Upp	Ned		Upp	Ned		Upp	Ned		Upp	Ned
JANUARI	1 9.23	14.20		1 5.14	18.32		1 1.59	21.44		1 5.56	17.19
	3 9.22	14.24		3 5.08	18.38		3 2.01	21.42		3 6.01	17.13
	5 9.20	14.28		5 5.01	18.43		5 2.04	21.40		5 6.06	17.06
	7 9.17	14.32		7 4.54	18.49		7 2.08	21.37		7 6.12	16.59
	9 9.14	14.36		9 4.48	18.54		9 2.12	21.33		9 6.17	16.53
	11 9.11	14.41		11 4.41	19.00		11 2.16	21.30		11 6.23	16.46
	13 9.08	14.46		13 4.34	19.05		13 2.20	21.26		13 6.28	16.40
	15 9.04	14.52		15 4.28	19.11		15 2.25	21.22		15 6.34	16.33
	17 9.00	14.57		17 4.21	19.17		17 2.30	21.17		17 6.40	16.27
	19 8.56	15.03		19 4.15	19.22		19 2.34	21.12		19 6.45	16.20
	21 8.51	15.08		21 4.08	19.28		21 2.40	21.07		21 6.51	16.14
	23 8.46	15.14		23 4.02	19.34		23 2.45	21.02		23 6.57	16.07
	25 8.41	15.20		25 3.55	19.39		25 2.50	20.57		25 7.03	16.01
	27 8.36	15.26		27 3.49	19.45		27 2.56	20.52		27 7.08	15.55
	29 8.31	15.32		29 3.43	19.51		29 3.01	20.46		29 7.14	15.49
	31 8.26	15.39					31 3.07	20.40		31 7.20	15.43
FEBRUARI	1 8.23	15.42		1 3.36	19.57		1 3.09	20.38		1 7.23	15.40
	3 8.17	15.48		3 3.30	20.02		3 3.15	20.32		3 7.29	15.34
	5 8.12	15.54		5 3.24	20.08		5 3.21	20.26		5 7.35	15.28
	7 8.06	16.00		7 3.18	20.14		7 3.26	20.20		7 7.41	15.22
	9 8.00	16.06		9 3.12	20.20		9 3.32	20.14		9 7.47	15.16
	11 7.54	16.12		11 3.06	20.25		11 3.37	20.07		11 7.53	15.11
	13 7.48	16.18		13 3.00	20.31		13 3.43	20.01		13 7.59	15.05
	15 7.42	16.24		15 2.54	20.37		15 3.49	19.55		15 8.05	15.00
	17 7.36	16.30		17 2.49	20.42		17 3.54	19.49		17 8.11	14.55
	19 7.29	16.36		19 2.43	20.48		19 4.00	19.42		19 8.17	14.50
	21 7.23	16.42		21 2.38	20.53		21 4.05	19.36		21 8.23	14.45
	23 7.17	16.48		23 2.33	20.59		23 4.11	19.29		23 8.28	14.40
	25 7.10	16.54		25 2.28	21.04		25 4.16	19.23		25 8.34	14.36
	27 7.04	17.00		27 2.23	21.09		27 4.22	19.16		27 8.39	14.31
				29 2.19	21.14		29 4.27	19.10		29 8.45	14.28
				31 2.15	21.19		31 4.33	19.03			
MARS	1 6.57	17.06		1 2.13	21.21		1 4.35	19.00		1 8.50	14.24
	3 6.51	17.11		3 2.09	21.25		3 4.41	18.53		3 8.55	14.21
	5 6.44	17.17		5 2.05	21.29		5 4.46	18.46		5 8.59	14.17
	7 6.38	17.23		7 2.02	21.33		7 4.51	18.40		7 9.04	14.15
	9 6.31	17.28		9 1.59	21.36		9 4.57	18.33		9 9.08	14.13
	11 6.24	17.34		11 1.57	21.39		11 5.02	18.26		11 9.11	14.11
	13 6.18	17.40		13 1.55	21.42		13 5.07	18.20		13 9.15	14.09
	15 6.11	17.45		15 1.53	21.44		15 5.13	18.13		15 9.18	14.08
	17 6.04	17.51		17 1.52	21.46		17 5.18	18.06		17 9.20	14.08
	19 5.58	17.56		19 1.52	21.47		19 5.23	17.59		19 9.22	14.08
	21 5.51	18.02		21 1.52	21.48		21 5.29	17.53		21 9.24	14.08
	23 5.44	18.07		23 1.52	21.48		23 5.34	17.46		23 9.25	14.09
	25 5.38	18.13		25 1.53	21.48		25 5.39	17.39		25 9.25	14.11
	27 5.31	18.18		27 1.54	21.47		27 5.45	17.33		27 9.25	14.13
	29 5.24	18.24		29 1.56	21.46		29 5.50	17.26		29 9.25	14.15
	31 5.18	18.29								31 9.24	14.18

Beräkning av solens upp- och nedgång

Ur de angivna tiderna för solens upp- och nedgång i Härnösand kunna tiderna för solens upp- och nedgång för någon annan ort beräknas, så snart man känner ortens *polhöjd* och dess *tidsskillnad*, från Härnösand räknad. Dessa äro angivna i Tab. I för ett antal orter och kunna för andra orter uttagas på en karta. Härvid räknas 1° i longitudskillnad lika med 4 min. i tidsskillnad. Tidsskillnaden får tecknet +, om orten ligger västligare än Härnösand, och tecknet —, om orten ligger östligare än Härnösand. Tiden för solens *uppgång* beräknas på följande sätt: Då man har polhöjden bekant, uttagas därmed ur Tab. II det antal minuter, som skall läggas till (om tecknet + är utsatt) eller dragas från (om tecknet — är utsatt) tiden för solens uppgång i Härnösand. Den så erhållna tiden ökas eller minskas därefter med ortens tidsskillnad, allteftersom denna har tecknet + eller —.

Exempel: När går solen upp i Umeå den 1 juni 1963?

Enligt Tab. I är polhöjden för Umeå 63°,8.

Den 1 juni går solen upp i Härnösand ..... kl. 2.13

Den 1 juni är ändringen för 63° enligt Tab. II ..... — 5 min.

» 1 » » » 64° » » II ..... —20 min.

Således är ändringen för 63°,8 ..... —17 min.

Enligt Tab. I är tidsskillnaden för Umeå ..... — 9 min.

Den 1 juni går solen upp i Umeå ..... kl. 1.47

Vid en beräkning av tiden för solens *nedgång* utbytas i Tab. II tecknen + och —; i övrigt göres beräkningen på det sätt, som angivits.

Tab. I. Polhöjd samt tidsskillnad från Härnösand

O r t	Polhöjd	Tidsskillnad
	°	m
Falun.....	60,6	+ 9
Gävle.....	60,7	+ 3
Söderhamn..	61,3	+ 4
Hudiksvall..	61,7	+ 3
Sundsvall...	62,4	+ 3
Härnösand..	62,6	0
Sollefteå....	63,2	+ 3
Östersund...	63,2	+13
Örnsköldsvik	63,3	— 3
Umeå.....	63,8	— 9
Skellefteå...	64,8	—12
Piteå.....	65,3	—14
Luleå.....	65,6	—17
Haparanda...	65,8	—25

Tab. II. Ändring i solens uppgång för olika polhöjd (För nedgång motsatta tecken)

Polhöjd	60°	61°	62°	63°	64°	65°	66°
	m	m	m	m	m	m	m
Jan. 1	—29	—19	— 8	+ 5	+20	+38	+61
15	—24	—16	— 6	+ 4	+16	+29	+45
Febr. 1	—16	—10	— 4	+ 3	+10	+19	+28
15	—11	— 7	— 3	+ 2	+ 7	+12	+18
Mars 1	— 6	— 4	— 2	+ 1	+ 3	+ 6	+ 9
15	— 2	— 1	0	0	+ 1	+ 2	+ 2
April 1	+ 4	+ 3	+ 1	0	— 2	— 4	— 6
15	+ 8	+ 5	+ 2	— 1	— 5	— 9	—14
Maj 1	+15	+10	+ 4	— 2	— 9	—16	—24
15	+21	+14	+ 6	— 3	—13	—24	—37
Juni 1	+29	+19	+ 8	— 5	—20	—38	—62
15	+35	+24	+10	— 6	—25	—51	—99
Juli 1	+34	+23	+10	— 6	—25	—49	—92
15	+29	+19	+ 8	— 4	—19	—36	—57
Aug. 1	+20	+13	+ 5	— 3	—12	—23	—35
15	+14	+ 9	+ 4	— 2	— 8	—15	—23
Sept. 1	+ 8	+ 5	+ 2	— 1	— 5	— 8	—12
15	+ 3	+ 2	+ 1	0	— 2	— 3	— 5
Okt. 1	— 2	— 1	0	0	+ 1	+ 2	+ 3
15	— 7	— 4	— 2	+ 1	+ 4	+ 7	+10
Nov. 1	—13	— 8	— 3	+ 2	+ 8	+14	+20
15	—18	—12	— 5	+ 3	+11	+21	+31
Dec. 1	—25	—17	— 7	+ 4	+16	+31	+48
15	—30	—20	— 8	+ 5	+20	+39	+64

Förmörkelser

År 1963 inträffa två solförmörkelser och två månförmörkelser, av vilka båda månförmörkelserna och den ena solförmörkelsen bli delvis synliga i Luleå. — Den första månförmörkelsen, som är partiell, inträffar den 6-7 juli; den börjar den 6 juli kl. 21.32, före månens uppgång, är störst den 6 juli kl. 23.02, då den omfattar 0,71 av måndiametern, och slutar den 7 juli kl. 0.33. — Solförmörkelsen, som är total men i Luleå synlig som partiell, inträffar den 20 juli; i Luleå börjar förmörkelsen kl. 21.06 och omfattar 0,34 av soldiametern, då solen går ned kl. 21.34. — Den andra månförmörkelsen, som är total men i Luleå synlig som partiell, inträffar den 30 december; i Luleå är förmörkelsen nästan slut, då månen går upp kl. 13.13; förmörkelsen slutar kl. 13.49.

Översikt över planetsystemet

	Medelavstånd från solen	Omloppstid	Diameter	Massa	Täthet
Merkurius	0,39	0,24	0,39	0,06	0,93
Venus	0,72	0,62	0,97	0,82	0,90
Jorden	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Mars	1,52	1,88	0,53	0,11	0,71
Jupiter	5,20	11,86	11,19	318,0	0,24
Saturnus	9,54	29,46	9,47	95,2	0,12
Uranus	19,18	84,01	3,69	14,6	0,28
Neptunus	30,06	164,79	3,50	17,3	0,41
Pluto	39,44	247,69	1,1?	0,9?	0,7?

I tabellen äro jordens medelavstånd, omloppstid, diameter, massa och täthet tagna som enhet. — Mellan Mars och Jupiter kretsar ett stort antal smärre planeter, de s. k. *småplaneterna*; hittills ha noggranna banor bestämts för omkring 1600 av dessa. — *Solens* diameter är 1 390 000 km eller 109 gånger jordens, dess massa 333 400 gånger jordens, dess medeltäthet 0,26 av jordens. — *Jordens* medelavstånd från solen är 150 miljoner km, dess omloppstid eller årets längd är 365 dygn 5 timmar 48 minuter 46 sekunder. Jordens ekvatorsdiameter är 12 757 km, dess polardiameter 12 714 km. Avståndet längs jordytan från ekvatorn till polen överstiger obetydligt 10 miljoner meter, ekvatorns längd är 40 077 km. Jordens massa är 5 980 trillioner ton, dess medeltäthet 5,52 gånger vattnets täthet. — *Månens* medelavstånd från jorden är 384 400 km eller 60,27 jordradier, dess diameter 3 476 km eller 0,27 av jordens, dess massa $\frac{1}{81}$ av jordens, dess medeltäthet 0,61 av jordens. Tiden mellan två på varandra följande nymånar, den s. k. synodiska månaden, är i genomsnitt 29 dygn 12 timmar 44 minuter 3 sekunder. — Planeten Mars har 2 månar, Jupiter 12, Saturnus 9, Uranus 5 och Neptunus 2. Planeten Saturnus omges dessutom av ett system av ringar, bestående av en mycket stor mängd smärre partiklar, som kretsar kring planeten.

Planeternas gång och lysande år 1963

I kalendariet angives för två dagar varje månad för Venus, Mars, Jupiter och Saturnus antingen tiden för uppgången eller tiden för nedgången och för Mars, Jupiter och Saturnus därjämte den tid, då de stå i söder. — *Merkurius* är längst östligt från solen den 4 januari, den 26 april, den 24 augusti och den 18 december, längst västligt från solen den 13 februari, den 13 juni och den 5 oktober. — *Venus* är morgonstjärna till den 30 augusti och därefter aftonstjärna till årets slut. — *Mars* genomlöper Lejonets, Kräftans, Jungfruns, Vågens, Skorpionens, Ormbärarens och Skyttens stjärnbilder. — *Jupiter* uppehåller sig i Vattumannens, Fiskarnas och Valfiskens stjärnbilder. — *Saturnus* vistas i Stenbockens stjärnbild. — *Uranus* befinner sig i Lejonets stjärnbild.

Svenska flaggan

Av styresmannen för armémuseum, fil. doktor Heribert Seitz

Svenska flaggan är blå med gult kors. Korset skall dela flaggan i fyra rätvinkliga, lika höga fält — så lyder första paragrafen i gällande lag om rikets flagga, stadfäst den 22 juni 1906. I fortsättningen föreskrivs, att duken skall vara tvärskuren utom när den användes som örlogsflagga, då skall den vara tretungad. Om färgerna gäller, att de fyra fälten skall vara ljusst mellanblå och korset guldgult. Vidare fastställs de proportioner, som ger flaggan dess rektangulära form och korsets placering däri.

Medeltidens korsflaggor

Korsflaggorna, till vilkas grupp vår nationalsymbol hör, kan söka sitt ursprung långt bort i den sägenomspunna tidigkristna tiden. Kyrkohistoriens fader, Eusebios, berättar att Konstantin den store före segern vid Pons Milvius år 312 fick en uppenbarelse från skyn — på himmeln visade sig ett kors med inskriften: »I detta tecken skall du segra.» Detta, att Konstantin framgångsrikt kunde följa det kristna korsets tecken, fick en legendarisk återklang i våra nordliga nejder. Det var, så berättar sägnen, när den danske kungen Valdemar Sejr under sitt korståg mot de hedniska esterna i det s. k. Volmerslaget vid Reval 1219 såg striden förlorad och allt hopp ute. I denna förtvivlade situation upplevde hans slagna här, att Dannebrog, det röda baneret med det vita korset, kom svävande ned från himmeln — »det faldt fra himlen ned». De redan slagna danskarna repade nu åter mod och under Dannebrog — i korsets tecken — blev segern dansk. Mellan de båda här antydda legenderna om korset och himmeln låg som en idébrygga korstågen, kristenhetens försök att rycka Jerusalem och det heliga landet ur muhammedanernas händer. Det var under dessa, som korset vann insteg i den nu framväxande heraldiken, det vill säga metoden att som igenkänningstecken bära lätt synliga, enkla bilder på sköld och baner. Under en tid, då hjälmväpnet dolde ansiktet, var sådana medel att möjliggöra en identifiering nödvändiga.

Till de alltså brukade medeltida korsflaggorna hör det engelska Sankt Georgsbaneret och den schweiziska förbundsflaggan. Av stadsflaggor förvarar Veronas många svenskar — den har gult kors i blått fält liksom vår. Men äldst av världens alla nationsflaggor, som nu är i bruk utan att någonsin ha varit avskaffade eller ändrade, är Dannebrog. Även om sagskimret kring dess ursprung lämnas därhän, förekom Dannebrog som örlogsflagga senast under 1400-talet. Även i Sverige förekom korset under medeltiden, men då med Erik av Pommerns färger, korset var rött på gul duk. År 1430 omnämndes detta som »riksens banér».

Städernas märken och helgonflaggorna

Till den åldriga kategorin korsflaggor ansluter sig den svenska ej direkt utan som en senare avläggare. Det finns ett mellanspel. Innan den blågula korsflaggan blev vedertagen, hade vi ingen enhetlig flagga. I stället brukades flaggdukar av växlande utseende. Varje skepp kunde enligt dåtida sed föra sin hemstads »märke» (vapenbild), men vanliga voro också religiösa sinnebilder. Genom beskrivningar i samtidens dokument kan man få en föreställning om deras typ, i varje fall sådan denna tedde sig under senmedeltiden. Så återfinns i Karlskrönikan en redogörelse för de fälttecken, som Karl VIII Knutsson förde med sig i unionskriget mot danskarna 1451-1452. På svenskarnas fanor och baner sågs här oftast helgonbilder. Huvudbaneret var smyckat med Jungfru Maria inom en strålkran, »sin son hade hon målad i famnen där». Rytterna förde Sankt Görans bild och fotfolket den uppsvenske Sankt Eriks eller också Sankt Olovs gestalter. Detta motsvarade vad som var brukligt runt om i Europa. Men ett rent svenskt inslag fanns också med: »... vad å baneren målat äre, tre kronor skulle ju meder vara»; de tre kronorna hade införts som svenskt riksvapen 1364. Flaggor följde samma uttrycksätt som gällde för fälttecken. De fördes vid denna tid uteslutande till sjöss.

Den blågula korsflaggan

Något efter 1500-talets mitt kan man utläsa, att ett kors i gult (guld) börjar göra sig gällande. I sitt hertigvapen av år 1557 fick Johan (III) två korslagda blåa baner med gult kors. Den 19 april 1562 möter oss den första officiella beskrivningen av vår nuvarande flaggas grundtyp i den instruktion, som utfärdades för ambassaden med Erik XIV:s äktenskapsanbud till Maria Stuart av Skottland. Kungens flagga skulle vara »gult uti korsvis, fördelat på blått». Kort därefter får vi en anvisning om anledningen till valet av den blågula korsflaggan, nämligen i Johan III:s år 1569 utfärdade bestämmelser för delegaterna vid fredsunderhandlingarna i Ulvåbäck-Knäred med Danmark. Det heter därvid i flaggfrågan, »att såsom det förgyllda eller gula kors har av ålder varit brukat i Sveriges Rikes vapen, så vill ock H. K. Maj:t ... att det skall alltid få föras uti fanor, fänikor och flaggor». Det gula korset mot blå botten är alltså hämtat från det gyllene kors, som delar riksvapnet i fyra fält. Denna vapentyp, som ju alltså är i bruk, infördes som en nyhet av Karl Knutsson i hans rikssigill av år 1448. Eftersom riksvapnets kors var gult och dess fyra fält hade blå botten, har flaggans färger varit självskrivna. Johan III:s förklaring är säkert riktig. Måhända bör tilläggas, att själva utformningen av flaggan med dess latinska kors med stor sannolikhet rönt påverkan från den äldre och ofta sedda Dannebrog. Grannens korsflagga länkar samman vår med medeltidens. Att man i Sverige skulle ha fört det blågula korsbaneret redan under Karl Knutssons tid har ibland gjorts gällande. Därom vet vi dock ingenting.

Även om den svenska flaggan principiellt sett kan räkna sitt ursprung från 1560-talet, blev den ej med en gång nationalsymbol i nutida mening. Det var först under Gustav II Adolfs tid, som vår nuvarande flagga började bli vedertagen. Det första beviset i bild, som vittnar härom, är en färglagd teckning från 1620-talets senare hälft. Motivet visar svenska fartyg till ankars utanför Pillau vid Frisches Haff. För en senida värld träder här tydligt både den tvärskurna (national)flaggan och den tretungade (örlogs)flaggan fram i blickfånget, båda i huvudsak av samma typ som i dag. Att det är ett sjömotiv, som visar den äldsta kända versionen av vår nuvarande flagga är följdenligt. Dylka tingestar var nämligen alltså främst de sjöfarandes angelägenhet. För skeppen var

det nödvändigt att redan på avstånd kunna tillkännage sin nationalitet. Den blågula korsflaggan var emellertid vid denna tid ännu ej den enda svenska. En sedan 1500-talets senare hälft känd typ med omväxlande blå och gula längsgående ränder förekom på svenska krigsfartyg alltså på 1620-talet men försvinner sedan.

Flaggning på land var en sedvänja, som spred sig först under 1800-talet, även om den någon gång kunnat förekomma tidigare. Ett undantag var örlogsflaggan på rikets fästningar. Flaggan var nämligen än så länge i första hand en statlig fråga, något som under 1600-talet gav anledning till missälligheter för sjöfarten. På grund av de många krigen med ty åtföljande fientliga krigsfartyg men också till följd av den rättslöshet, som då rådde på haven — kapare och pirater härjade — hände ofta, att de flesta länders handelsfartyg för att inge respekt använde sig av flaggor, som betecknade örlogsskepp. Dylka fartyg med sitt starka artilleri och sina militära besättningar kunde en fribytare ej utan stora risker för eget skinn ta som pris eller plundra. Även om syftet var förståeligt, var dock ett sådant utnyttjande av örlogsflaggan ett missbruk. Metoden tillämpades rimligt nog även av svenska redare och saken diskuterades i amiralitetsskollegiet 1662 och 1663. Den 6 november sistnämnda år stadfästes *den första svenska flagglagen*. Där förbjöds enskilda personer att föra den sedan 1600-talets början vedertagna, för Sverige typiska flaggan »med tre spetsar». Samtidigt fick de rätten att föra flaggor med det gula korset bekräftad, dock på villkor att »de låte göra dem fyrkantiga och jämnt avskurna». Detta var alltså en rättighet och det stod fortfarande privatmannen fritt att enligt hävdvunnen sed »föra flaggor efter var stads i Sverige och därunder hörande provinser tillordnade färger på deras skepp, skutor och farkoster, som de finna bäst skicka sig med själva stadsens vapen och kännemärke, allenast våre och kronones ... åtskiljes ifrån deras samt andra privatpersoners skepp och farkoster». Härmed lagfästes skillnaden mellan »våre och kronones» och de enskildas flaggtyper. Den förra avsåg alltså den tretungade flagga, som från 1800-talets början benämns örlogsflagga. Med 1663 års flagglag är huvuddragen för vår nuvarande flaggas utseende och användning tecknade. Eftersom detaljutseendet ej angavs, har korsets bredd, fältens proportioner och färgernas valörer naturligt nog under seklernas lopp påverkats av det rådande tidsmodets skiftningar, men det väsentliga har bestått. En redogörelse för svenska flaggan vore dock stympt, om ej specialtyperna nämndes.

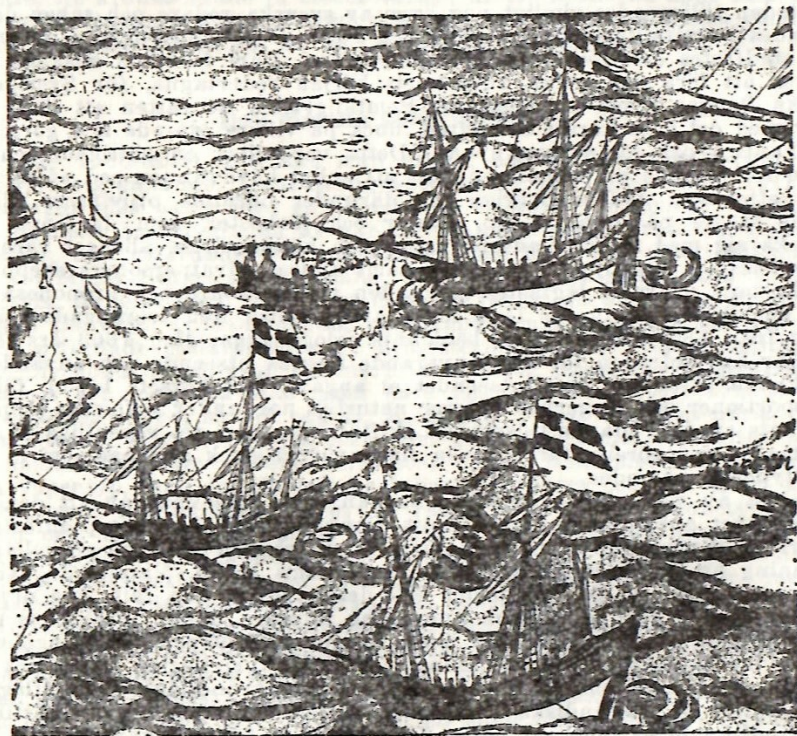
Äldst av varianterna är kungsflaggan, som betecknas av att den har riksvapnet anbringat i korsets mitt. Sannolikt har denna typ införts av Karl XI, i varje fall kan den påvisas första gången 1674 på en holländsk målning av segeljakten Carolus i Amsterdams hamn. Vapnet är här inkomponerat direkt på duken och ej i det fyrådiga vita fält, som numera bildar dess bakgrund. Denna anordning infördes under 1700-talets mitt. I stort sett samtidigt började även flaggor med vapen för kungahusets olika medlemmar tillkomma. Genom särskilda privilegier 1786 fick för första gången ett enskilt företag rätt att föra kronoflagg (örlogsflagga). Det gällde då Västindiska kompaniet, rätten var dock begränsad till de västindiska farvattnen, då något örlogsskepp ej fanns i närheten.

1800-talet blev specialtypernas sekel. Redan unionen med Norge medförde konsekvenser i detta avseende. År 1815 ändrades övre inre fältet, som blev rött i stället för blått och smyckat med ett diagonalt vitt kors (äldre unionsmärket). År 1844 utbyttes denna unionsymbol mot en ny, bildad av en fyrstyckad sammanställning av båda rikenas flaggfärger (yngre unionsmärket). Det var denna komposition, som man och man emellan fick namnet »sillsallaten». Den förut strikt hållna skillnaden mellan förändret av den tretungade örlogsflaggan och den för allmänt bruk avsedda tvärskurna flaggan började luckras upp 1832. Då erhöll Svenska

segelsällskapet tillstånd att föra tretungad flagga med kronprins Oskars (1) krönte monogram i en över korsmitten lagd vit ruta. 1893 fick Göteborgs segelsällskap ett likartat medgivande. Under tiden hade en ny svensk flaggtyp tillkommit. 1838 infördes nämligen den tvätungade duken. Den nya varianten skulle föras av fartyg i enskild ägo, då dessa för postverkets räkning transporterade postförsändelser. 1897 utvecklades denna företeelse därhän, att den tvätungade flaggan blev civil statsflagga. Dess existens blev dock kortvarig.

År 1905 kom unionsupplösningen. Nya lagar måste utfärdas om riksvapnet och flaggan. Den nya flagglagen medförde — med undantag för de kungliga flaggorna och vissa för flottan som befälstecken fastställda flaggor — en återgång till de osmyckade former, som skildrats i de första raderna av denna sammanfattning. Men en nyhet hade tillkommit. Den äldre mörkblå färgen hade bytts ut mot 1906 års ljus mellanblå.

Svenska skepp med tretungad och tvärskuren blågul korsflagga utanför Pillau vid Frisches Haff, 1620-talets senare hälft. Detalj av akvarell. — Krigsarkivet.

Statistiska uppgifter om Sverige

1. Rikets indelningar vid 1962 års början.

Län (jämte Stockholms överståthållarskap) 25; städer 133; köpingar 96; landskommuner 797; municipalsamhällen 40.

Hovrätter 6; domsagor 118; tingslag 133; rådhusrätter 40.

Stift 13; kontrakt 178; pastorat 1 135; församlingar 2 573.

2. Riksdagens sammansättning under vårsessionen 1962.

	Kammare	Högern	Centerp.	Folkp.	Soc.-d.	Komm.	Summa	Därav kv.
Första	23	19	29	77	3	151	13	
Andra	39	34	40	114	5	232	33	

3. Folkmängd och areal.

Folkmängd vid 1962 års början: hela riket 7 542 459; städer 3 911 834; köpingar 532 712; landskommuner 3 097 913, därav municipalsamhällen 68 515.

I tätbebyggda områden 1 nov. 1960 5 453 655; i glesbebyggda områden vid samma tid 2 041 474.

Länens areal (land och vatten) och beräknad folkmängd 1/1 1962:

Län	Areal i km ²	Folk-mängd	Län	Areal i km ²	Folk-mängd
Stockholms stad	187	807 127	Värmlands	19 416	290 245
Stockholms	7 763	487 135	Örebro	9 045	263 291
Uppsala	5 398	169 959	Västmanlands ..	6 772	235 195
Södermanlands ..	6 851	230 354	Kopparbergs ...	30 364	286 557
Östergötlands ..	11 080	358 031	Gävleborgs	19 722	294 261
Jönköpings	11 488	286 331	Västernorrlands	25 703	283 302
Kronobergs	9 913	159 072	Jämtlands	51 549	137 617
Kalmar	11 622	234 845	Västerbottens ..	59 140	238 581
Gotlands	3 173	53 662	Norrbottnens ...	105 877	262 582
Blekinge	3 039	145 001	Vänern, Vättern,		
Kristianstads ..	6 419	256 559	Mälaren, Hjälmaren	9 078	—
Malmöhus	4 864	632 168			
Hallands	4 930	171 229	Hela riket	449 750	7 542 459
Göteb. o. Bohus	5 144	633 022	Därav land	411 258	—
Älvsborgs	12 763	376 460	• vatten	38 492	—
Skaraborgs	8 450	249 873			

Städer med minst 20 000 invånare 1/1 1962:

Stockholm	807 127	Karlstad	43 572	Motala	27 303
Göteborg	408 292	Lund	40 998	Kiruna	27 146
Malmö	233 352	Halmstad	39 707	Sundbyberg	27 058
Norrköping	91 397	Karlskoga	36 098	Borlänge	26 796
Uppsala	79 303	Södertälje	35 314	Kristianstad	26 078
Västerås	79 171	Uddevalla	34 730	Växjö	24 885
Hälsingborg	77 027	Karlskrona	33 229	Östersund	24 882
Örebro	76 242	Trollhättan	32 697	Nyköping	24 800
Borås	67 680	Luleå	31 575	Skövde	24 410
Linköping	66 029	Kalmar	31 430	Umeå	23 208
Eskilstuna	59 911	Lidingö	30 807	Skellefteå	23 143
Gävle	55 882	Sundsvall	29 756	Sandviken	22 324
Solna	52 312	Landskrona	28 853	Nacka	22 102
Jönköping	51 019	Mölnådal	27 939	Kristinehamn ...	21 232

Förskedfördelning år 1960 i tusental (preliminära resultat från 1960 års folkräkning). Förvärvsarbete 3254,2, därav kvinnor 985,5; ej förvärvsarbete 4231,0, därav kvinnor 2783,2. Den förvärvsarbete befolkningens fördelning efter näringsgrenar: jordbruk, skogsbruk m. m. 445,3; gruvarbete, tillverkningsindustri m. m. 1137,2; byggnads- och anläggningsverksamhet 286,0; el-, gas- och vattenverk m. m. 39,6; handel 437,3; samfärdsel 244,5; tjänster m. m. 652,3; ej specificerbar verksamhet 12,0.

Förändringar år 1961 (ej slutgiltiga): vigda par 52 444, levande födda 104 789; döda 73 807; kyrkobokförda invandrare 29 645; d:o utvandrare 15 212; skilsmässor 8 590.

4. Jordbruk och skogsbruk.

Jordens fördelning år 1956 i km²:

Åker 35 979; kultiverad betesmark 1 842; naturlig äng 5 003; skogsmark 225 054; övrig mark 143 313. Summa (utom vatten) 411 191.

Åkerns användning i km² och skörden i tusen ton år 1961:

	Areal	Skörd		Areal	Skörd
Vete	2 749	812	Säd till grönfoder ..	463	..
Råg	750	185	Oljevaxter	692	128
Korn	3 581	990	Vall till hö	11 044	4 758
Havre	5 680	1 354	Annan vall	3 667	..
Blandsäd	2 258	580	Andra växtslag ...	282	..
Baljevaxter	156	25	Träda o. obruk. åk.	2 835	—
Potatis	1 097	1 559	Halm (äv. ej tillvarat.)	—	3 562
Socketbetor	498	2 001			
Foderrotfrukter ...	227	861	Summa	35 979	..

Husdjur i tusental år 1961 (juni): hästar 194, tjurar och oxar 25, kor 1 303, ungnöt och kalvar 1 247, får 171, svin 2 034 (april), höns och kycklingar 11 701 (april).

Produktion år 1961 i 1 000 ton (utom förbrukning hos jordbrukarna): mjölk (vid mejerier invägd) 3 408, smör 83, ost 58, kött och fläsk 355.

Skogsmarkens fördelning efter ägare år 1951 i km²:

Staten 41 481, andra samfälligheter 14 400, aktiebolag 55 797, enskilda 113 183. Flottledernas längd år 1959 32 756 km.

Skogsavverkning (beräknad) 1960 46,0 milj. m³ fast mått utan bark, därav sågtimmer av barrträ 17,5, massaved 22,0, brännved och långved 4,8 samt annat virke 1,7.

5. Industri år 1960.

Antal a) arbetsställen med minst 5 sysselsatta, b) arbetare: gruvindustri a 101, b 13 910; metall- och verkstadsindustri a 5 524, b 320 458; jord- och stenindustri a 1 093, b 33 673; träindustri a 2 750, b 60 273; massa- och pappersindustri a 327, b 54 349; grafisk industri a 834, b 28 086; livsmedelsindustri a 1 924, b 45 339; dryckesvaru- och tobaksindustri a 288, b 8 677; textil- och sömnadsindustri a 1 308, b 80 186; läder-, hår- och gummivaruindustri a 606, b 26 679; kemisk och kemisk-teknisk industri a 560, b 25 991; gas- och vattenverk a 219, b 2 992. Summa a 15 534, b 700 613.

Viktiga tillverkningar i tusen ton år 1959: järnmalm 18 351; valsverksprodukter 1 773; cement 2 853; sågade trävaror (barrträ) 5 683 tusen m³; träfiberplattor 556; pappersmassa (torr vikt) 4 387; papper och papp 1 900; raffinerat socker 283; margarin 112; garner 59; vävnader 44. Fabricerade och hopsatta bilar 98 080 st. Värde av fartygsbyggnader 1 336 milj. kr. och av tillverkade telefon- och telegrafapparater 320 milj. kr.

Alstrad elektrisk energi år 1959: 32 226 milj. kWh, varav 90,0% av vattenkraft.

6. Utrikeshandel år 1961 (ej slutgiltiga uppgifter).

Värde av införseln 15 117 milj. kr., av utförseln 14 170 milj. kr. Viktiga varor (a tusen ton, b milj. kr.) i **införseln**: färsk frukt b 319; kaffe a 78, b 339;

Socialhjälp utgick år 1960 till 143 300 familjer, omfattande 302 000 personer eller 4,0 per 100 invånare. Antalet vårdtagare vid ålderdomshemmen den 31 dec. 1960 var 39 600.

10. Hälso- och sjukvård år 1960 eller vid årets slut.

Antal yrkesverksamma läkare 7 130, sjuksköterskor 21 530, tandläkare 5 090. Antal a vårdplatser, b inläggande i medeltal per dag: På lasarett och likn. a 45 813, b 35 214; fristående epidemivårdanstalter a 2 610, b 1 351; fristående lungtuberkulosanstalter a 5 752, b 3 553; sjukhem för långvarigt kroppssjuka a 14 176, b 13 068; mentalsjukhus, sjukhem för psykiskt sjuka m. m. a 32 940, b 32 948; anstalter för psykiskt efterblivna a 13 318, b 12 792.

11. Socialutgifter år 1960 i milj. kr. (Under 8-10 avsedd verksamhet ingår.)

Staten 3 377, kommuner och landsting 2 153, arbetsgivare 451 och försäkrades bidrag 1 641, summa 7 622 milj. kr.

Till olika ändamål:	Milj. kr.		Milj. kr.
Sjukförsäkring.....	1 162	Folkpensionering.....	2 533
Hälso- och sjukvård.....	1 666	Barnbidrag.....	815
Yrskadeförsäkring och arbetarskydd.....	114	Offentlig barnavård.....	148
Arbetslöshetsförsäkring.....	127	Skolmåltider.....	170
Arbetsförmedling och allmänna arbeten.....	159	Socialhjälp.....	154
		Övrigt.....	574

12. Brottligheten år 1961 (ej slutgiltiga uppgifter).

Till polisens kännedom kom bl.a. 36 mord och dråp, 5 barnamord, 208 330 tjuvnadsbrott, varibland 56 281 inbrottsstöldar och 34 025 tillgrepp av motorfordon, vidare 17 925 bedrägerier, 6 236 förskingringar, 1 383 förfälskningar samt 13 140 rattfylleribrott.

13. Undervisning höstterminen 1961 (ej slutgiltiga uppgifter).

Antal elever inom det oblig. skolväsendet 840 000, allmänna läroverk (inkl. kommunala gymnasier) 150 300, kommunala realskolor 16 400, kommunala flickskolor 23 500, högre folkskolor 150, praktiska kommunala realskolor 17 300, enskilda högre skolor 12 000, högre tekniska läroverk 9 200 och handelsgymnasier 4 500.

Avlagda examina (1961): allmänna realexamina 29 188, praktiska d:o 3 746, studentexamina 10 683.

Antal studerande vid universitet och högskolor 26 413 män och 13 771 kvinnor.

14. Inkomstförhållanden.

Löner. Genomsnittlig timförtjänst för manliga industriarbetare 6.32 kr. (1960), för kvinnliga industriarbetare 4.35 kr. (1960) samt för manliga lantarbetare utan naturaförmåner 4.52 kr. (1960).

Inkomstfördelning år 1960 (antal inkomsttagare i tusental om samtaxerade makar räknas var för sig; de med mindre än 1 200 kr. ingår i regel icke).

	Under 3 000	3 000- 5 000	5 000- 7 000	7 000- 10 000	10 000- 20 000	20 000 och över	Summa
Företagare.....	41	62	68	95	162	59	487
Anställda.....	398	341	301	484	1 264	275	3 063
Ej yrkesverksamma	265	198	69	58	54	14	658

Medelinkomst: företagare 11 908, anställda 11 035, ej yrkesverksamma 5 170 kr., samtliga 10 218 kr.

Konsumentprisindex avser att vara en mätare på prisutvecklingen i detaljhandeln på alla varor och tjänster, som ingår i den privata konsumtionen. Index beräknas månadsvis med årsmedelpriserna 1949 = 100. För mars 1962 var indextalet 168.

Sparkassemedel vid 1960 års slut (a milj. konton, b behållning i milj. kr.):
postsparbanken a 5,04, b 4 725, sparbankerna b 15 313 (inkl. räntor),
affärsbankerna b 2 312.

16. Finansier.

Statens inkomster och utgifter för år 1962/63 (driftbudgeten enligt riksstaten):

Inkomster:		Utgifter:	
	Milj. kr.		Milj. kr.
A. Egentliga statsinkomster		A. Egentliga statsutgifter	
I. Skatter		Justitiedepartementet ..	168,1
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse		Utrikesdepartementet ..	143,6
a. Skatt å inkomst o. förmögenhet m.m.	8 200,0	Försvarsdepartementet ..	3 302,3
b. Arvsskatt o. dyl.	115,0	Socialdepartementet	5 392,5
c. Stämpelmedel, lotterivinstskatt och övriga ..	219,2	Kommunikationsdepartementet ..	1 465,0
2. Automobilskatte medel ..	1 480,0	Finansdepartementet ...	1 186,6
3. Tullar och acciser		Ecklesiastikdepartementet ..	2 317,1
a. Tullmedel ..	900,0	Jordbruksdepartementet ..	570,0
b. Allmän varusatt ..	2 700,0	Handelsdepartementet ..	344,6
c. Rusedrycksmedel ..	1 474,0	Inrikesdepartementet ...	1 033,3
d. Tobaksskatt ..	1 000,0	Civildepartementet	975,9
e. Energiskatt ..	600,0	Hovstat, riksdag m.m.	37,6
f. Övriga ..	870,0	Summa eg. statsutgifter	16 936,6
II. Uppbörd i statens verksamhet ..	257,5	B. Utgifter för statens kapitalfonder ..	
III. Lotteri- och tipsmedel m.m.	327,0	Summa utgifter	18 202,9
Summa eg. statsinkomster ..	18 142,7	Avsättning till budgetutjämningsfonden av kommunalskatte medel ..	
B. Inkomster av statens kapitalfonder ..	1 063,4		400,0
Summa inkomster	19 206,1	Beräknat överskott ..	
			603,2
	Summa		Summa 19 206,1

Statens nettokapitalinvestering beräknades i riksstaten för år 1962/63 till 1 401,7 milj. kr.

Statsskulden var den 30/4 1962 21 812 milj. kr.

Kommunernas finansiering i milj. kr.

Landskommuner och köpingar år 1959 (ej kyrkliga): Inkomster 2 338; därav skatter 1 023. Utgifter 2 483; därav folkskola 904. Tillgångar 5 011, skulder 1 589.

Städerna år 1960 (ej kyrkliga): Inkomster 6 114, därav skatter 2 542; statsbidrag 1 144. Utgifter 6 051; därav för gator och parker 619; undervisning 1 208; socialvård 528; gas- och elektricitetsverk 766; hälso- och sjukvård 575. Tillgångar 13 510, skulder 6 527.

Landstingen år 1960: Inkomster 1 555; därav skatter 978. Utgifter 1 575; därav för hälso- och sjukvård 1 304. Tillgångar 2 926, skulder 270.

Postunderrättelser

Med reservation för eventuella ändringar

Taxeringstabell för inrikes postförsändelser

Brev högsta vikt: 1 kg » mått: 50×35×5 cm högst 20 g ..... 35 öre » 125 » ..... 70 » » 500 » ..... 105 » » 1000 » ..... 150 »		Blindskrift* högsta vikt: 7 kg » mått = Trycksaker Ingen avgift.																		
Postkort högsta mått: 15×10,5 cm minsta » : 10×7 » enkla ..... 25 öre med betalt svar ..... 50 »		<table> <tr> <th rowspan="2">Belopp högst</th><th rowspan="2">Post- anvis- ningar</th><th colspan="2">Postförskott</th></tr> <tr> <th>med postan- visning</th><th>med inbetal- ningskort</th></tr> <tr> <td>kr</td><td>öre</td><td>öre</td><td>öre</td></tr> <tr> <td>10</td><td>35</td><td>60</td><td rowspan="6">} 45</td></tr> <tr> <td>2000</td><td>70</td><td>95</td></tr> </table> För postförskott tillkommer vanlig befordringsavgift.		Belopp högst	Post- anvis- ningar	Postförskott		med postan- visning	med inbetal- ningskort	kr	öre	öre	öre	10	35	60	} 45	2000	70	95
Belopp högst	Post- anvis- ningar	Postförskott																		
		med postan- visning	med inbetal- ningskort																	
kr	öre	öre	öre																	
10	35	60	} 45																	
2000	70	95																		
Trycksaker* högsta vikt: 1 kg » mått: längd + bredd + tjocklek 90 cm, största längd 60 cm. I form av rulle: längd + dubbla diametern 1 m, största längd 80 cm. Trycksakskort, utan omslag, minsta mått 10×7 cm. högst 100 g ..... 20 öre osv. pr 100 g ..... 10 »		Inbetalningskort Oavsett beloppets storlek 20 öre. Inbetalning på eget konto avgiftsfri.																		
Varuprov* högsta vikt: 500 g » mått = Trycksaker högst 100 g ..... 20 öre » 200 » ..... 30 » » 300 » ..... 40 » » 400 » ..... 50 » » 500 » ..... 60 »		Paket högsta vikt: 20 kg högst 1 kg ..... 1.70 kr » 3 » ..... 2.— » » 5 » ..... 2.50 » » 7 » ..... 4.50 » » 10 » ..... 6.— » » 15 » ..... 9.— » » 20 » ..... 12.— » Avgiften ökas för skrymmande eller bräckliga paket med 50 % och för ilpaket med 100 %.																		
Affärshandlingar* högsta mått o. vikt = Trycksaker högst 200 g ..... 35 öre » 300 » ..... 40 » » 400 » ..... 50 » osv. pr 100 g ..... 10 »		Assurans högst 1000 kr ..... 80 öre » 2000 » ..... 90 » osv. pr ytterl. 1000 kr .... 10 »																		
* För flygbefordran tilläggsavgift med 5 öre per 100 g.																				
Rekommendation ..... Expressutdelning ..... Reklamation ..... Mottagningsbevis	Inrikes 70 öre 70 » ingen avg. 35 öre	Danmark (m. Färöarna och Grönland), Finland, Island, Norge (m. Svalbard) 70 öre 70 » * ingen avg. 35 öre * paket 135 öre	Övriga utlandet 70 öre 70 » * 50 » 35 »																	

Taxeringstabell för postförsändelser till utlandet

Danmark (med Färöarna och Grönland), Finland, Island, Norge (med Svalbard)	Övriga utlandet
<i>Brev*</i>	
högst 20 g ..... 35 öre " 125 " ..... 70 " " 500 " ..... 105† "	högst 20 g ..... 50 öre " 40 " ..... 80 " " 60 " ..... 110 " " 80 " ..... 140 " " 100 " ..... 170 " " 120 " ..... 200 " osv. pr ytterl. 20 g..... 30 "
† Brev över 500 g till Danmark, Finland, Island, Norge taxeras som till övriga utlandet.	
<i>Postkort, mått = inrikes</i>	
enkla ..... 25 öre med betalt svar..... 50 "	enkla ..... 30 öre med betalt svar..... 60 "
<i>Trycksaker*, affärshandlingar*, varuprov*</i>	
högst 100 g ..... 20 öre " 200 " ..... 30 " osv. pr 100 g ..... 10 " t. o. m. 1000 g. (Lägsta avgiften för affärshandlingar är 35 öre.) Trycksaker och affärshandlingar över 1000 g taxeras som till Övriga utlandet.	20 öre för första viktsatsen av 50 g eller del därav samt 10 öre för varje överskjutande viktsats av 50 g eller del därav. (Lägsta avgiften för affärshandlingar är 50 öre.)
* <i>Högsta vikt</i> för brev och affärshandlingar: 2 kg, för trycksaker: 3 kg (5 kg betr. böcker), för varuprov: 500 g. <i>Maximimått</i> för samtliga försändelser: längd + bredd + tjocklek 90 cm, största längd 60 cm; i form av rulle: längd + dubbla diametern 1 m, största längd 80 cm. <i>Minimimått</i>: Försändelsen skall ha en plan yta av minst 10 × 7 cm. I form av rulle: längd + dubbla diametern minst 17 cm och längden minst 10 cm. Försändelser, vilkas mått understiga här angivna minimimått, mottagas till postbefordran, om de äro försedda med en rektangulär adressetikett av kartong eller starkt papper, vars längd och bredd tillsammans är minst 16 cm och bredd minst 4 cm.	

Med *flygpost* till utlandet kunna befordras vanliga och rekommenderade brev, kortbrev, postkort, korsband, blindskriftsförsändelser, småpaket, fonopostförsändelser, assurerade brev och askar med ett assurancesbelopp av högst 8500 kr, postanvisningar och paket. Vanliga och rekommenderade brev, kortbrev och postkort, assurerade brev och askar samt postanvisningar till länder och områden i Europa samt till de asiatiska delarna av Socialistiska Rådsrepublikernas Union och Turkiet flygbefordras utan att någon tilläggsavgift behöver erläggas. Detsamma gäller vanliga och rekommenderade brev om högst 5 g och postkort till länder och områden i Nord- och Mellanamerika, i fråga om brev dock under förutsättning att beteckningen »5 g» anbringas i övre vänstra hörnet av adresssidan. Aerogram — ett särskilt slag av flygpostförsändelse i form av kombinerat kuvert och brevpapper — befordras med flyg över hela världen utan tilläggsavgift, dvs. mot vanligt utrikes brevporto. I övrigt utgår särskilt tilläggsporto för flygpostförsändelser till utlandet.

Telegraf- och telefonunderrättelser

Med reservation för eventuella ändringar.

Telegram. För vanligt telegram inom Sverige samt till Danmark och Norge är avgiften 10 öre för varje ord med tillägg av 1:50 kr per telegram. Avgift utgår för minst 7 ord. För iltelegram utgår dubbel ordavgift med tillägg av 3 kr per telegram. För brevtelegram är avgiften 5 öre per ord med tillägg av 75 öre per telegram. Avgift utgår för minst 40 ord. Lyxblankett kostar 1:50 kr.

Telefonabonnemang. För fortlöpande abonnemang på huvudapparater erlägges dels inträdesavgift — f.n. 300 kr — dels abonnemangsavgift. Abonnemangsavgiften utgör antingen en fast avgift per kvartal för ett visst antal samtal per år, exv. för högst 1200 samtal 34:50–39:50 kr, eller — i områden med automatiskt kopplade rikssamtal — en grundavgift, 21:50–27:50 kr, samt en markeringssavgift av 7 öre för varje markering på abonnentens samtalsmätare. För lokalsamtal blir det en markering på samtalsmätaren, oavsett samtalslängd. Storleken av abonnemangsavgift resp. grundavgift är beroende av vilket område abonnemanget tillhör i telefonhänseende. Närmare upplysningar erhållas på vederbörande telefonbyrå.

Rikssamtal. För telefonistexpedierade inländska rikssamtal utgår för varje påbörjad 3-minutersperiod avgift enligt nedanstående taxa. Vid automatiskt kopplade rikssamtal erhålles en markering à 7 öre på samtalsmätaren för varje påbörjad period av nedan angiven längd.

Avstånd mellan resp. taxestationer	Telefonistexpedierade samtal			Automatiskt kopplade samtal
	vardagar kl. 9–18 eller kl. 21–7 samt sön- och helgdagar kl. 0–24	vardagar kl. 7–9 eller kl. 18–21	extra avgift per samtal vid personligt samtal (aviavgift)	period-längd
– 45 km	35 öre	35 öre	35 öre	45 sek.
46–90 "	60 "	60 "	50 "	24 "
91–180 "	90 "	90 "	80 "	15 "
181–270 "	120 "	110 "	100 "	12 "
271–450 "	150 "	135 "	120 "	10 "
451– "	190 "	165 "	150 "	8 "

Järnvägsunderrättelser

Godstrafik

Vagnslaster och styckegods kan sändas som fraktgods eller ilgods. Styckegods kan även sändas som paketgods eller expressgods.

Fraktgods befordras med godståg och mot låg avgift. Särskilt låg är frakten för s.k. småfraktgods, dvs. sändningar om högst 55 kg för vilka frakten betalas på avsändningsstationen.

Ilgods transporteras med särskilda ilgodståg och vissa persontåg. För vissa slag av styckegods är även ett fåtal snälltåg upplåtna. S.k. rabattilgods (färska matvaror etc.) transporteras mot lägre frakt än övrigt ilgods.

Paketgods befordras lika snabbt som ilgods. Som paketgods får sändas kollin om högst 20 kg vikt och högst 150 dm³ rymd. Frakten betalas på avsändningsstationen.

Expressgods befordras med det person- eller snälltåg, som snabbast når bestämelsestationen. Godset inlämnas vid resgodsdissen. Frakten betalas på avsändningsstationen. Fördelen med expressgodstransport är — förutom den mycket snabba transporten — att godset kan inlämnas och avhämtas även vid tider på dygnet, då de andra godsexpeditioner är stängda.

Persontrafik

För en tågresare har man ofta möjlighet att välja mellan olika slag av biljetter. Här några exempel.

Enkel biljett och **tur- och returbiljett** gäller båda en månad och säljs på alla avstånd. Tur- och returbiljett är billigare än två enkla biljetter.

Gruppereserabatt kan erhållas på priset för enkel biljett eller tur- och returbiljett. Rabattens storlek är 25 % vid betalning för minst 10 och 35 % vid betalning för minst 25 vuxna personer. Endast halvt snälltågstillägg betalas.

Semesterbiljett ger upp till 20 % rabatt på tur- och returpriset vid längre resor. Biljetten gäller tre månader. Särskilda bestämmelser gäller om resdagar och uppehåll under resan.

Familjebiljett kan begäras för enkel resa eller fram- och återresa när minst tre personer i samma familj reser minst 5 mil. De två äldsta deltagarna betalar ordinarie pris för enkel, tur- och retur- eller semesterbiljett och de övriga endast fjärdedelen av biljettpriset för vuxen. Halvt snälltågstillägg för samtliga.

Passbestämmelser

Svensk medborgare, som reser utomlands, måste i regel inneha gällande pass. Pass kräves numera icke för resa till Danmark, Finland, Island eller Norge. Pass utfärdas av passmyndigheten, som är länsstyrelsen (i Stockholm överståthållarämbetet). I stad, där poliskammare finnes, är i stället denna passmyndighet (dock ej i residensstad). Passökande skall *personligen* inställa sig hos pass- eller polismyndighet. Inställelsen skall som regel ske hos myndigheten i den ort, där sökanden har sitt hemvist.

För makar kan gemensamt pass utfärdas. Barn under sexton år får införas i gemensamt pass för föräldrarna eller i pass för endera av dem, under förutsättning att vederbörande innehar eller deltagar i vårdnaden om barnet. För barn kan också utfärdas särskilt pass, varvid för barn under 18 år kräves skriftligt medgivande av vårdnadshavare, dvs. i regel båda föräldrarna.

Formulär för ansökning om pass finnes hos pass- och polismyndigheter. Vid ansökan skall bifogas: 1. Äldersbetyg (från pastorsämbetet) eller annat intyg om sökandens födelsetid och födelseort ävensom om att denne är svensk medborgare (bör ej vara äldre än 3 månader). Vid utbyte av pass räcker det att förete det äldre passet, om giltighetstiden ej utgått för längre tid än ett år sedan. 2. Vänliknande fotografi (passfoto) i två exemplar; fordras dock ej för barn under fem år. 3. Å det ena fotografiet anbringat intyg av känd trovärdig person att fotografiet föreställer sökanden. Identiteten kan också styrkas med t.ex. körkort eller äldre pass. 4. Ännu gällande pass, om sådant finnes utfärdat för sökanden.

Vid passets avhämtning skall passinnehavare teckna sitt namn i passet (gäller icke barn, som ej är skrivkunnigt), varför personlig inställelse ånyo erfordras. Det är dock ej nödvändigt att hämta passet, där det beställts, utan man kan få passet sänt till vilken pass- eller polismyndighet som helst.

Värnpliktiga

Skyldigheten att fullgöra repetitionsövningar om 30 dagar har reglerats för armén och kustartilleriet tilldelade värnpliktiga genom lag av 11 maj 1951 på följande sätt (SFS nr 195/1951 ändrad genom SFS nr 174/1952):

Födelseår	Antal repetitionsövningar om 30 dagar att fullgöra för värnpliktiga tilldelade	
	Armén	Kustartilleriet
1915-1919.....	två	en
1920-1922.....	två	två
1923 eller senare.....	tre	tre

Repetitionsövning fullgjord efter år 1945 tillgodoräknas — med ett fåtal undantag — såsom jämlikt ovannämnda lag fullgjord repetitionsövning. Undantagna från bestämmelserna i ovannämnda lag äro bl.a. värnpliktiga, som överförts till armén efter utbildning vid flottan eller flygvapnet.

Värnpliktig tilldelad armén, kustartilleriet eller flygvapnet, vilken genomgått befälsutbildning, eller, utan att hava genomgått sådan utbildning, krigsplacerats såsom befäl, må åläggas att i anslutning till honom åliggande repetitionsövning fullgöra befälsövning omfattande tio dagar eller, om repetitionsövningen omfattar femton dagar, fem dagar.

Därutöver må (SFS nr 354/1960) värnpliktig tilldelad armén, kustartilleriet eller flygvapnet, vilken genomgått underofficers- eller officersutbildning eller, utan att ha genomgått sådan utbildning, krigsplacerats såsom underofficer eller officer, kunna åläggas fullgöra två särskilda befälsövningar, envar om femton dagar.

Regler för flaggning

Tiden 1 mars-31 oktober hissas flaggan kl. 8.00, under övrig del av året kl. 9.00. Den nedhalas vid solens nedgång (se almanackan). Går solen ned efter kl. 21.00, nedhalas flaggan ändock kl. 21.00.

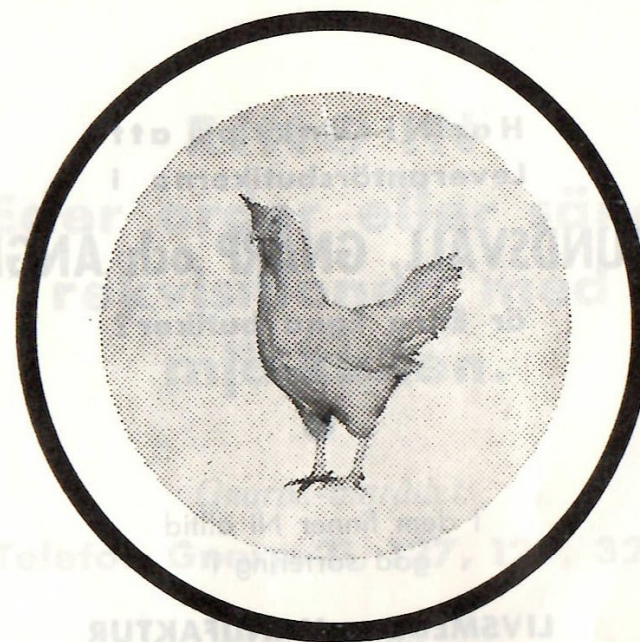
Vid dödsfall hissas flaggan på halv stång döds- och begravningsdagarna. Härvid hissas flaggan först i topp och halas så ned en tredjedel av stångens längd. När jordfästningen ägt rum, hissas flaggan i topp, varefter den nedhalas omedelbart eller å ovan angiven tid.

Allmänna flaggdagar 1963

Nyårsdagen	Tisdagen d. 1 jan.
H. K. H. Kronprinsens namnsdag	Måndagen d. 28 jan.
Påskdagen	Söndagen d. 14 april
H. K. H. Kronprinsens födelsedag	Tisdagen d. 30 april
Första Maj	Onsdagen d. 1 maj
Pingstdagen	Söndagen d. 2 juni
Svenska Flaggans Dag samt H. M. Konungens namnsdag	Torsdagen d. 6 juni
Midsommardagen	Lördagen d. 22 juni
H. M. Drottningens födelsedag	Lördagen d. 13 juli
H. M. Drottningens namnsdag	Söndagen d. 25 aug.
Gustav Adolfsdagen	Onsdagen d. 6 nov.
H. M. Konungens födelsedag	Måndagen d. 11 nov.
Nobeldagen	Tisdagen d. 10 dec.
Juldagen	Onsdagen d. 25 dec.

Eljest flaggas å högtidsdagar inom orten och familjen.

För beräkningen av almanackans astronomiska del ha vissa grundläggande uppgifter angående solen, månen och planeterna meddelats av Nautical Almanac Office vid Greenwich-observatoriet.

PULLFOR HÖNSFODER

- STARTFODER
- TILLVÄXTFODER
- VÄRPFODER
- VÄRPFODERKONCENTRAT
- AVELSFODER
- BROILERFODER

för bästa resultat

Har Ni tänkt på att
Leverantörsbutikerna i
SUNDSVALL, GNARP och ÅNGE
är Edra Egna butiker?

I dem finner Ni alltid
god sortering i

LIVSMEDEL • MANUFAKTUR
HUSGERÄD • TEKNISKA ARTIKLAR
DISK- och RENGÖRINGSMEDEL
PAPPERSVAROR

RING IN
Eder order eller sänd
rekvisitionen med
mjölk bilen.

Gnarps-området:

Telefon Gnarp 21, 127, 129, 329

Ånge-området:

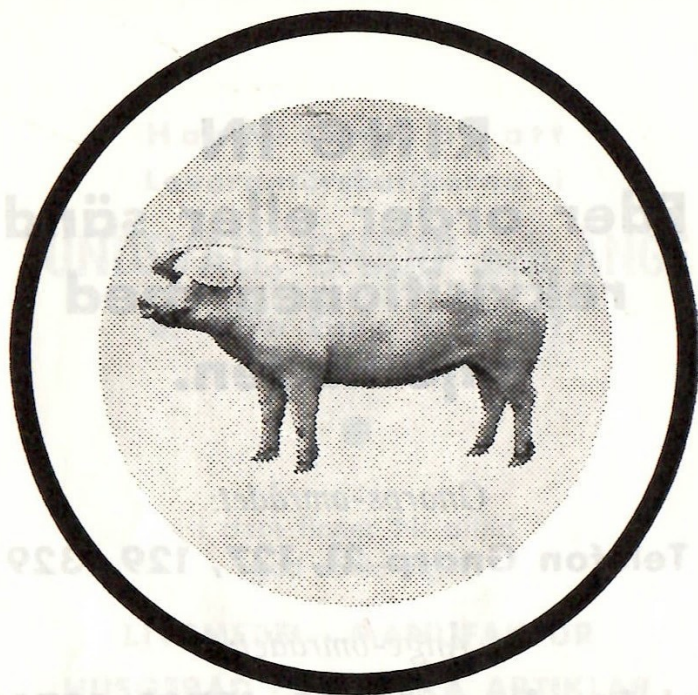
Telefon Ånge 10700, 10701, 10730

Sundsvalls-området:

Telefon Växel 55760-55770

PIGGFÖR SVINFÖDER

- SMÅGRISFÖDER
- UNGSVINSFÖDER (A)
- SLAKTSVINSFÖDER (B)
- SVINFÖDERKONCENTRAT 1
- SVINFÖDERKONCENTRAT 2

för ekonomisk uppfödning

För Hem och Hushåll

ASSISTENTER
CENTRIFUGER
DAMMSUGARE
FRYSBOXAR
KYLSKÅP
MANGLAR
SPISAR
TVÄTTMASKINER
UGNAR
VRIDMASKINER
m. m.

Se maskiner i vår utställningshall.

Maskinavdelningen

Centrum-Livs

Rådhusgatan 37 (I gamla mejeriet)

är medlemmarnas

Eget
CENTRUM
för livsmedel

Grillen

den trivsamma baren
i anslutning till

CENTRUM-LIVS

Titta in i samband med
livsmedelsinköpen.

God mat och härliga drycker serveras.

ETT KOMPLETT PROGRAM

traktorer
skördetröskor
jordbruksmaskiner
redskap

Bolinder-Munktel kan erbjuda Er en komplett serie maskiner och redskap för rationellt och ekonomiskt arbete i jordbruket. Hög kvalitet, små underhållskostnader, god driftsekonomi och stort andrahandsvärde är bl.a. förklaring till att så många väljer just Bolinder-Munktel. Därtill kommer tryggheten i landets största och mest erfarna serviceorganisation i branschen.

I Sverige är BM/Volvo de mest köpta traktorerna och BM/AVA de mest köpta skördetröskorna.

Volvo
BM
AVA

Försäljning och service:

Maskinavdelningen

Tillbehör för:

TRAKTORN

BILEN

- batterier
- däck
- glykol
- hand- och stavlampor
- motorvärmare
- oljekannor
- reservdunkar
- snökedjor
- takställ
- verktyg
- verktygslådor m.m.

Maskinavdelningen

**Era djur behöver frisk luft
under hela året**

**CEVOR-
trumman**

av aluminium med 50 mm isolering är
en praktisk lösning av dessa problem.

**ENKEL MONTERING
UNDERHÅLLSFRI**

Vikt ca 15 kg. pr meter.

Försäljes av:

Maskinavdelningen

HÄSTFOR

**FODERBLANDNING
I PELLETSFORM
FÖR HÄSTAR**

ger ökad arbetsprestation

Telefoner:

HUVUDKONTOR:

557 60 — 557 70 (växel)

Ankn. chef,
ekonomichef, kassa, avräkning,
mejeri, mejeriförest., lantmannaavdeln.,
maskinavdelning, verkstad samt
butiksavdelning.

Speceri- & lantmannaavd.	Gnarp	21, 127, 129, 329
" "	Ånge	10700, 10701, 10730
Lantmannaavdelning	Fränsta	32
Maskinavdelning	"	350
Verkstaden	"	565